ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΒΥΡΩΝ

ΒΥΡΩΝ

ΓΡΑΦΕΟΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΡΙΘ. 17.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΤΡΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Δ'—ΤΟΜΟΣ Ε'.—ΦΥΛΛΟΝ 18.
30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1880.

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ ΛΕΠΤΩΝ 30.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Εἰδοποίησις τῆς Διευθύνσεως τοῦ Περιοδικοῦ. — Περὶ Σωμασκίας ὑπὸ Σπ. Μπαλάνου καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ (συνέχεια). — Περὶ τοῦ Βουδισμοῦ ὑπὸ Ε. Ι Μεσολαρᾶ καθηγητοῦ.—Περὶ τοῦ ἐν Φλωρεντίᾳ λοιμοῦ ὑπὸ Μ. Βελλίνη ἰατροῦ. — Περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν περὶ τοῦ θείου δοξασιῶν παρ' Ἕλλησι καὶ τοῖς συγγενέσιν αὐτῶν ἀρίοις λαοῖς συνέχεια ἴδε φύλλ. 12 ὑπὸ Περικλέους Ἰασεμίδου καθηγητοῦ.— Πινδαρικαὶ Μελέται ὑπὸ Ν. Πετρῆ γυμνασιάρχου. — Περὶ τοῦ Μνημείου τοῦ λόρδου Βύρωνος.—Εἷς κρύφιος γάμος κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς μεταφρασθεῖσα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ ὑπὸ Κ. Ν. Ταπούρου.

Αἰτοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν Κ. συνδρομητῶν διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος φυλλαδίου ἥτις προῆλθεν ἕνεκα ἐλλείψεως ἐργατῶν τοῦ ἡμετέρου τυπογραφείου ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐπιστρατείαν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐπὶ τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου Ἐπιτροπῆς λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς κ. κ. συνδρομητὰς, ὅτι διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νῦν φυλλαδίου 18ου συμπληροῦται ὁ Δ'. τόμος τοῦ Βύρωνος, καὶ νὰ παρακαλέσῃ τοὺς μὴ ἐπιθυμοῦντας ἐξ αὐτῶν νὰ διατελέσωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον τοιοῦτοι νὰ εἰδοποιήσωσιν αὐτὴν ἐγγράφως πρὸς ἀποφυγὴν τῆς δαπάνης τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν φυλλαδίων· τοῦτο δὲ διότι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πολλοὶ δεχθέντες τὰ πλεῖστα φυλλάδια, ἐπέστρεψαν, τὰ τελευταῖα, ὅπως ἀποφύγωσι τὴν γλίσχρον αὐτῶν συνδρομήν, οὐδόλως ἀναλογισθέντες ὅτι, ἕνεκα τῆς διαγωγῆς των ταύτης, καὶ τὸν Σύλλογον ἀδίκως καταζημιοῦσι καὶ τὸν ζῆλον τῶν ἐπιστατούντων εἰς τὴν τοῦ περιοδικοῦ ἔκδοσιν καταμαραίνουσι.

Συμπληρουμένου τοῦ Δ'. τόμου ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου θεωρεῖ καθῆκόν της δημοσίᾳ νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας της τὸ μὲν, πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους ἐκείνους ἀνταποκριτὰς αὐτῆς, μετὰ πολλῆς ἀφιλοκερδείας τοὺς προστατεύσαντας τὰ συμφέροντά της, καὶ μετὰ μεγάλου πρὸς τοῦτο ζήλου ἐργασθέντας, τὸ δὲ, πρὸς τοὺς λογίους συντάκτας τοῦ περιοδικοῦ, τοὺς μετὰ ἀπαραδειγματίστου προθυμίας ἀείποτε συνδραμόντας· ἐν τελει δὲ καὶ πρὸς τοὺς συνδρομητὰς ἐκείνους τοὺς διὰ τῆς προθύμου καταβολῆς τῆς συνδρομῆς των τῇ παρασχόντας τὰ ὑλικὰ μέσα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ περιοδικοῦ.

Ἐκφράζει δὲ ἡ Διεύθυνσις τὴν βαθεῖάν της λύπην πρὸς τοὺς συνδρομητὰς ἐκείνους οἵτινες δὲν ἀπέτισαν εἰσέτι τὴν συνδρομήν των, καί τοι πολλάκις ὑπὸ τοῦ κ. Ταμίου αὐτῆς προσκληθέντας πρὸς τοῦτο, καὶ εἰδοποιεῖ αὐτοὺς μετὰ λύπης ὅτι, οὐδόλως λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ὑπ' αὐτῶν πρὸς ἀποφυγὴν δικαίας ὀφειλῆς, προτεινομένας προφάσεις, θέλει καταφύγει εἰς τὰ νόμιμα μέσα διὰ νὰ ἐξαναγκασθῶσι νὰ καταθέσωσιν εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς τὴν ὀφειλομένην συνδρομήν των.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως).

ΥΓΙΕΙΝΗ

ΣΩΜΑΣΚΙΑΙ

ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ.

ὑπὸ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΥ

(καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.)

2ον Κλίματα ὧραι τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Αἱ ὑπερβολικαὶ, αἱ βίαιαι ἀσκήσεις ἀποβαίνουσιν ἐπιβλαβέσταται εἰς τὰ νοσώδη κλίματα, καθ' ὅτι ἡ ἐξ οἱουδήποτε αἰτίου ἐξάντλησις τοῦ ὀργανισμοῦ, ἢ ἡ πίεσις τῶν υνάμεων, διευκολύνει τὴν ἀπορρόφησιν τῶν νοσογόνων στοιχείων. Ἡ ἐκ τῶν σφοδρῶν τούτων σωμασκιῶν ἐπερχομένη ἀντίδρασις ὠφελεῖ μὲν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, ἀλλ' ἡ ταύτην διαδεχομένη ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων ἀποβαίνει ὀλεθρία, ἐπιβλαβεστάτη. Ὁ κόπος καὶ οἱαδήποτε ἐξασθενωτικὴ αἰτία προδιαθέτει εἰς τὴν μόλυνσιν, καὶ εἰς τὴν αἰτίαν ταύτην βεβαίως ὀφείλεται ἡ μεγίστη θνησιμότης ἡ παρατηρουμένη κατὰ τὰς μεγάλας γεουργίας, τὰς ἀνακαθάρσεις κτλ. ὁσάκις δὲν ἐλήφθησαν αἱ κατάλληλοι ὑγιειναὶ προφυλάξεις. Ὥστε κατὰ τὰ λίαν ἐπικίνδυνα ταῦτα ἔργα, πλὴν τῶν λοιπῶν ὑγιεινῶν καταστάσεων, δέον ὅπως ἡ ὑπὸ τῶν ἐργατῶν ἐκτελουμένη καθημερινὴ ἐργασία, ἦναι πολλῷ μετριωτέρα τῆς ἰσχύος αὐτῶν. Εἰς τὰ νοσώδη κλίματα, εἰς ἀτμοσφαῖραν πεπληρωμένην μιασμάτων, ἐπίσης ὀλεθρία ἀποβαίνει καὶ ἡ ἀπόλυτος ἀνάπαυσις καὶ ὁ ὕπνος αὐτός, καταστάσεις ἐν αἷς ὁ ὀργανισμὸς δὲν ἀντιδρᾷ κατὰ τῶν ἔξωθεν ἐπενεργουσῶν αἰτιῶν. Ὠφελοῦσι δὲ ἀπ' ἐναντίας μέτριαι μὲν διαρκεῖς ὅμως ἀσκήσεις, ὡς λ. χ. ἡ βάδισις, ἡ ἱππασία, κτλ. ἕνεκα τῆς δι' αὐτῶν προκαλουμένης μετρίας μὲν πλὴν διαρκοῦς ἀντιδράσεως.

Ἐν τοῖς ψυχροῖς κλίμασιν ἡ ἀνάγκη τῆς θερμογονίας ἐπιβάλλει τῷ ἀνθρώπῳ τὴν σωμασκίαν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε συμφέρει νὰ ἦναι σφοδρὰ μέχρις ἱδρῶτος· συμφέρει δὲ ἐπίσης ὅπως καὶ τὰ κατὰ τὰς ὥρας τῆς σωμασκίας ἐνδύματα ὦσι δυσθέρμαντα, ἄλλως ἐκτίθεται ὁ ἀσκούμενος εἰς ἐπικινδύνους φλεγμονάς· παράδειγμα ἔστω ὁ δρόμος ἡ θήρα κλπ.

Ἡ ἔλλογος τοῦ σώματος ἄσκησις ἀποβαίνει ὠφελιμωτάτη εἰς τὰ ὑγρὰ κλίματα, ἐνισχύουσα τὰς ὠχρὰς καὶ πλαδαρὰς σάρκας τῶν κατοίκων τῶν κλιμάτων αὐτῶν. Δέον ὅμως ὅπως προφυλάσσωνται προσεκτικώτατα ἀπὸ τοῦ ψύχους, μετὰ τὰς λίαν ὠφελίμους ἐφιδρώσεις τὰς ὑπὸ τῶν σωμασκιῶν αὐτῶν προκαλουμένας.

Μεγίστην ὠφέλειαν θὰ παρεῖχε βεβαίως ἡ γύμνασις τοῦ σώματος καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν θερμῶν κλιμάτων, ἕνεκα τῆς ἀτονίας εἰς ἣν περιπίπτουσιν οὗτοι ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς θερμοκρασίας.

Ἀλλ' αἱ σφοδραὶ ὁπωσοῦν ἀσκήσεις ἀτονίζουσι μᾶλλον αὐτοὺς ὡς ἐκ τῶν προκαλουμένων ἀφθόνων ἱδρώτων. Μέτριαι ὅμως ἀσκήτεις κατὰ πρωΐαν καὶ ἑσπέραν ἐκτελούμεναι εἰς δροσερὰ καὶ σύσκια μέρη ἢ καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν δροσερῶν αὐτῶν οἰκημάτων, ὠφελοῦσιν αὐτοὺς τὰ μέγιστα. Αἱ μέτριαι ἐν γένει σωμασκίαι ὡς λ. χ. τὸ σφαίρισμα, ἡ ἐν καθαρῷ καὶ ἐλευθέρῳ ἀέρι ὄρχησις, ἡ παρατεταμένη βάδισις ἐν καταλλήλῳ ὥρᾳ, ἡ ἐκ διαλειμμάτων νῆξις βελτιοῦσι καὶ ἐνισχύουσι τὴν ἐνεύρωσιν καὶ τὸ χαῦνον τῶν κινητικῶν αὐτῶν ὀργάνων, ἡ δὲ ἐκ τῶν σωμασκιῶν αὐτῶν ἀντίδρασις ἀνθίσταται εἰς τὰς δηλητηρίους ἐπενεργείας τῶν κλιμάτων αὐτῶν.

Τὰ κλίματα ἐπηρεάζουσιν οὐσιωδῶς καὶ τὴν μυϊκὴν ἰσχὺν τοῦ ἀτόμου. Ὑπερβολικὴ θερμοκρασία ἀτονίζει τὸν ὀργανισμόν, τὸ ψῦχος ἀπεναντίας ἐνισχύει αὐτόν. Ὁ Κουλῶμβος (Coulomb) παρετήρησεν, ὅτι ὁ ἐργάτης τῶν τροπικῶν χωρῶν δὲν ἀναπτύσσει οὐδὲ τὸ ἥμισυ τῆς μυϊκῆς ἰσχύος τοῦ ἐργάτου τῶν συγκερασμένων χωρῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι. Δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἀπαιτήσωμεν ἐκ τῶν κατοίκων τῶν θερμῶν χωρῶν τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, ὅσην καὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῶν συγκερασμένων, καὶ ἐκ τούτων ὅσην ἐκ τῶν κατοικούντων τὰ ψυχρὰ κλίματα.

Τὰ προεκτεθέντα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς διαφόρους τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας. Αἱ σφοδραὶ σωμασκίαι ἀντενδείκνυνται κατά τε τοὺς σφο-

δρούς καύσωνας καὶ τὰ ἐπαισθητὰ ψύχη. Ἐν τῇ πρώτῃ περιστάσει ἐξαντλοῦσι τὸν σρόδρα ἤδη ἐξασθενήσαντα ἐκ τῆς τοῦ θέρους θερμοκρασίας ὀργανισμόν. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἡ ἐκ τῆς σωμασκίας προκαλουμένη ἐρίδρωσις ἐκθέτει εἰς αἰφνιδίους ἐπισχέσεις τοῦ ἱδρῶτος, καὶ τὰ ἐκ τούτου ὀξύτατα πολλάκις νοσήματα.

Ὁ συνήθως πρᾶος χειμὼν τῶν συγκερασμένων κλιμάτων, ὁποῖον εἶναι καὶ τὸ ἡμέτερον, ἢ καθαρὰ αὐτῶν ἀτμοσφαῖρα, ἡ συνήθως ἐπικρατοῦσα ξηρασία ἐπιτρέπουσι πάντα τὴν καθημερινὴν ἐν τῷ ἐλευθέρᾳ ἀέρι ἄσκησιν, καὶ καθιστῶσι ταύτην πολύτιμον. Οἱ ἰατροὶ τῶν βορείων χωρῶν συμβουλεύουσι τοὺς προδιατεθειμένους εἰς φυμάτωσιν νὰ μεταβῶσιν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος εἰς τὸ τερπνὸν τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ἰταλίας κλίμα, ἐν ᾧ δύνανται ν' ἀσκῶνται σχεδὸν καθ' ἑκάστην διὰ τῆς ἀμάξης, τῆς ἱππασίας, τῆς βαδίσεως κτλ. καθότι τὸ καλλίτερον προφηλακτικὸν τῆς φθίσεως εἶναι ὡς θετικότατα ἀπεδείχθη, ἡ διαρκὴς ἐν καθαρῷ ἀέρι ἄσκησις ἀκατόρθωτος οὖσα κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ χειμῶνος μέρος εἰς τὰ βόρεια κλίματα. Ἄλλως τε τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῶν σωμασκιῶν αὐτῶν ἐπαυξάνονται ὡς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς αὐτῆς τοῦ κλίματος, τῶν ποικίλων καὶ ὅλως νέων ἐντυπώσεων κτλ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΟΥΔΙΣΜΟΥ

Ὁ ἱδρυτὴς τοῦ βουδδισμοῦ ἐγεννήθη τῷ 623 π. χ. ἐν τῷ βασιλικῷ οἴκῳ τοῦ γένους τῶν Σακύων ἢ Σακγίων, τοῦ βασιλεύοντος τῶν πεδιάδων τοῦ Γάγγου καὶ τῶν Ἰμαλαΐων ὀρέων. Ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ ὠνομάζετο Συδδχοδάνα, ἡ δὲ μήτηρ Μάϋα. Οὗτος δὲ ἐκλήθη Σαβαρθασιδδας, ὅπερ δηλοῖ πλήρωσιν πάσης εὐχῆς. Τὴν νεότητα αὐτοῦ διῆλθεν ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ ἐν μεγαλοπρεπείᾳ καὶ χαρᾷ, μὴ ἀποβαλὼν ὅμως τὸ αἴσθημα τῆς λύπης διὰ τὰ παθήματα τῶν ὁμοίων αὐτῷ οὐδὲ τελείαν εὐχαρίστησιν ἐπὶ τῷ μεγαλείῳ τοῦ γένους καὶ τοῦ πλούτου εὑρίσκων. Τούτου ἕνεκα ἤρξατο σὺν τῷ χρόνῳ ἀπομακρυνόμενος τῶν λαμπρῶν καὶ χαμοσύνων ἑορτῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων, προτιμῶν τὴν ἐρημίαν, τὴν μητέρα τῶν μεγάλων ἰδεῶν. Περὶ τὸ 29 ἔτος τῆς ἡλικίας του ἡμέραν τινὰ ἀπήντησε καθ' ὁδὸν γέροντά τινα ἀνάπηρον, ἕτερον ἀνίατον ἀσθενῆ καὶ σεσηπός τι ἐκτεθειμένον πτῶμα ἀνθρώπου. Αἱ εἰκόνες αὗται τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας ἔδωκαν αὐτῷ ἀφορμὴν νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, τοῦ κακοῦ καὶ τῆς θεραπείας τούτου. Παρὰ τὰς προτροπὰς καὶ παρακλήσεις τῶν οἰκείων ἀπεφάσισε νὰ ἀποσυρθῇ εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκεῖ ἡσυχίαν νὰ ἄγῃ, ἐντρυφῶν ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ἱερῶν βιβλίων τῶν Ἰνδῶν (Βραχμάνων) καὶ ὑποβάλλων αὐτὸν ὑπὸ τὰς σκληροτέρας κακουχίας, ἀσκήσεις καὶ νηστείαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ σωματικῇ ταύτῃ ἀσκήσει οὐδεμίαν ψυχικὴν ἡσυχίαν εὕρισκε καὶ κατενόησεν, ὅτι τὸ κακὸν δὲν ἔγκειται ἐν τῷ σώματι, ἀλλ' ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς, ἃς ὥρειλε διὰ τελείας αὐταπαρνήσεως νὰ ὑπερνικήσῃ, ἐγένετο ἐρημίτης μετονομάσας ἑαυτὸν *Βοῦδδαν*, *τ.ε. πεφωτισμένον*. Μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς ἀναφαίνεται ὡς διδάσκαλος, περισυνάγει πάντοθεν μαθητάς, κηρύττει οὐ μόνον ἐν ταῖς σχολαῖς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πλατειῶν ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου πάσης τάξεως καὶ φυλῆς ἐπὶ 45 ὅλα ἔτη. Ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς εὑρίσκον τοὺς λογους αὐτοῦ ὡς ἀληθεῖς, οὓς καὶ παρεδέχοντο. Τὸν θάνατον αὐτοῦ διιδὼν, ἀπεσύρθη περὶ τὸ 80 ἔτος τῆς ἡλικίας του εἰς τὴν πόλιν Μάλαν, ὅπου καὶ ἀπέθανε καὶ μετὰ πολλῶν τιμῶν ἐκηδεύθη. Αὕτη εἶνε συντόμως ἡ ἱστορία τοῦ μεγάλου τούτου ἠθικολόγου τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ βουδδισμοῦ, τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς θρησκείας τῶν Βραχμάνων.

Περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Βούδδα.

Τὰ διδάγματα τοῦ Βούδδα μετεδίδοντο κατ' ἀρχὰς διὰ στόματος, εἶτα δὲ ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν κατεγράφησαν ἐν τῇ σανσκριτικῇ καὶ μετεφράσθησαν ἐν τῇ σινικῇ γλώσσῃ. Τοιαῦτα βιβλία θρησκευτικὰ διαφόρων περιόδων εἶνε τὰ Βενάγια, ὁ Σούτρας (περιέχων ἐν διαλόγοις τὴν διδασκαλίαν τοῦ Βούδδα), ὁ Ἀβιδχάρμας (ἑρμηνεῖαι τοῦ Σούτρα), ἄπειραι συγγραφαὶ τῶν Μααγιανιστῶν καὶ τῶν τούτοις συγγενῶν μυστηριακῶν. Ἐννοεῖται ὅτι πολλαὶ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Βούδδα παρεμορφώθησαν, ἐπλατύνθησαν, ἡρμηνεύθησαν διαφοροτρόπως, ὡς τοῦτο συμβαίνει ἐφ' ὅλων τῶν θρησκευμάτων σχεδὸν, ὧν οἱ ἱδρυταὶ δὲν ἐγκατέλιπον γραπτὰς τὰς δοξασίας αὐτῶν.

Ὁ Βούδδας ἀπῄτει παρὰ πάντων τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ τὴν τελείαν αὐταπάρνησιν τοῦ κόσμου, τὴν πενίαν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἰσότητος πάντων τῶν ἀνθρώπων, τὴν μόρφωσιν αὐτῶν, μὴ καταλογιζομένης τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐθνικότητος. Σκοπὸς αὐτοῦ ἦν ἡ ἕνωσις τῶν πιστῶν, ἡ ἀνέγερσις καὶ διατήρησις τῆς εὐσεβείας, ἡ πρόσκτησις τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, ἡ ἐλευθέρωσις τοῦ ἀνθρώπου τῶν δεσμῶν τοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος βίου, τοῦ Σαμπάρα καλουμένου.

Ἐν τῷ βιβλίῳ Βινάγια ἀριθμοῦνται αἱ ἁμαρτίαι, ὧν ὁ Βουδδιστὴς πρέπει νὰ ἀπέχῃ, καὶ διατάσσονται αἱ εὐχαὶ (ταξίματα), ἃς ὀφείλει νὰ ἀναλαμβάνῃ, περὶ τὰς 250 ἀνερχομένας. Ὁ Βούδδας διακρίνει *ἁμαρτίας θανασίμους*, τὴν ἀσέλγειαν τὴν κλοπήν, καὶ τὸν φόνον, ὡς ἀποτέλεσμα ἐχούσας τὴν ἀπώλειαν τῆς τάξεως καὶ τῶν προνομίων, *σφάλματα συγγνωστά* ὡς εἶνε οἱ ἀπρεπεῖς λόγοι, ἡ αὐθάδεια καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἀμετάπειστον, καὶ *πλημμελήματα* (ψεῦδος, ἔρις, συκοφαντία, πίεσις.) Τὸ αὐτὸ βιβλίον περιέχει ἐντάλματα περὶ ἐνδυμασίας, στάσεως, κινήσεως τοῦ σώματος ἐν ταῖς συναναστροφαῖς. Μεταγενέστεροι δὲ περιέλαβον τὰς πολλὰς καὶ μερικὰς ταύτας διατάξεις εἰς 10 ἐντολὰς, τὰς ἑξῆς

ὡς πρὸς τὰ ἔργα
1) οὐ φονεύσεις (οὐδὲ θηρία)
2) οὐ κλέψεις
3) οὐκ ἀσελγήσεις (μοιχεύσεις κτλ)

ὡς πρὸς τοὺς λόγους
4) οὐ ψευδομαρτυρήσεις
5) οὐ ψεύσει
6) οὐκ ὀμόσεις

ὡς πρὸς τὴν διάνοιαν
7) οὐ λαλήσεις λόγους ἀναιδεῖς
8) οὐκ ἔσει ἐκδικητικὸς
9) οὐκ ἔσει πλεονέκτης
10) οὐκ ἔσει δεισιδαίμων

Τέσσαρες ἀρεταὶ διακρίνουσι τὸν αὐστηρὸν βουδιστὴν· δὲν ἀποδίδωσιν οὗτος λοιδωρίαν ἀντὶ λοιδωρίας, ὀργὴν ἀντὶ ὀργῆς, διαβολὴν ἀντὶ διαβολῆς καὶ ῥαβδισμοὺς ἀντὶ ῥαβδισμῶν.

Οἱ βουδδισταὶ ἔχουσι καταστατικὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν τελετῶν, τῆς πρὸς ἀλλήλους συμπεριφορᾶς, τῆς διείτης καθόλου, τῆς παραδοχῆς μελῶν ἑτέρου θρησκεύματος κτλ.

Αἱ θρησκευτικαὶ δοξασίαι τοῦ Βούδδα εἶνε αἱ ἑξῆς. Ὁ κόσμος εἶναι τόπος βασάνων, καθ' ὅσον τὸ πᾶν μεταβάλλεται καὶ γηράσκει. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν φαινομένων εἶνε ἡ *σύνθεσις καὶ ἡ ἐξάρτησις* αὐτῶν ἐκ τινος ἐν αὐτοῖς ὑπαρχούσης αἰτίας. Τὸ μέσον καὶ ἡ ὁδὸς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἐξαρτήσεως καὶ τῶν βασάνων εἴτε ἡ αὐταπάρνησις καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν ἐξωτερικῶν ἐντυπώσεων. Οὗτοι ὑπάρχουσι τέσσαρες ἀλήθειαι, ἡ *βάσανος*, ὁ *δεσμὸς* (ἐν τῇ βασάνῳ), ἡ *αὐταπάρνησις* καὶ τὸ *μέσον* (πρὸς ἀπελευθέρωσιν.) Ὁ τελικὸς σκοπὸς, ὃν ὁ Βούδδας προέθετο, εἶνε ἡ τελεία καταστροφὴ, ἡ ἔξοδος τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς τάξεως καὶ τῆς σειρᾶς τῶν ὑπάρξεων καὶ ἡ ἐλευθέρωσις αὐτοῦ τοῦ αἰσθητοῦ καὶ ὑλικοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος εἶναι ἀντικείμενον τῆς αὐταπαρνήσεως, διότι εἶναί τι κενόν, οὐδὲν ἄξιον τῆς δεσμεύσεως τοῦ πνεύματος εἰς αὐτὸν ἐνέχων· ἡ ὑψιστη σοφία ἀπαιτεῖ νὰ μὴ σκέπτηται τίς τι κοσμικόν, ὑπ' οὐδενὸς νὰ δεσμεύηται. Τοῦτο κατορθοῦ τις διὰ τῶν ἑξῆς 6 ἐντολῶν, τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς ἐγκρατείας, τῆς ὑπομονῆς, τῆς ἐπιμελείας, τῆς θεωρίας (μετάρσεως) καὶ τῆς φιλοσοφίας. Τῆς πενίας ἀνώτερον θεωρεῖται ἡ θυσία παντὸς ἀγαθοῦ ἐξ αὐτῆς τῆς ζωῆς οὐ μόνον χάριν τῶν λογικῶν ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζώων. Ὑπάρχουσι παραδείγματα αὐστηρῶν βουδδιστῶν, ἀποκοψάντων μέρη τοῦ σώματος αὐτῶν πρὸς διατροφὴν σκωλήκων καὶ ζώων.

Ὁ βουδισμὸς ἀπήλαυσε κατὰ τὰς πρώτας ἑκατονταετηρίδας μεγίστης ὑποδοχῆς καὶ ἐκτάσεως. Ἤδη περὶ τὸ ἔτος 251 π. χ. Ἀσσόκης, ὁ κύριος τῶν χωρῶν τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Γάγγου, ἀνεκήρυξεν αὐτὸν ὡς ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν. Ὠκοδόμησε νοσοκομεῖα δι' ἀνθρωπους τε καὶ ζῶα, μοναστήρια καὶ πύργους ἄνωθεν τοῦ τάφου τῶν εὐσεβῶν, διωργάνωσεν ἱεραποστολικὰς ἑταιρίας, ἐμετρίασε τὴν ποινικὴν νομοθεσίαν, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ διέδωκε τὸν βουδδισμὸν εἰς Κεϋλῶνα. Προσεκάλεσε τὴν τρίτην μεγίστην σύνοδον ἐν Πολιτόθρᾳ (247) πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἱερῶν βιβλίων. Ἐκ τῶν κεντρικῶν δὲ Ἰνδῶν ἦλθεν ἡ νέα διδασκαλία εἰς Κασμὶρ καὶ ἐνεεῦθεν εἰς Κανδαχάρην καὶ Καβούλ καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἀσίας.

Μέγα πρόσκομμα εἰς τὴν πρὸς δυσμὰς ἔκτασιν τοῦ θρησκεύματος τούτου ἔθετο ὁ Ἰσλαμισμός, ὅστις περὶ τὸ 712 ἐκ τῆς Περσίας προὐχώρησεν μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ, ἐγένετο κύριος τῆς χώρας μέχρι τοῦ Γάγγου (1002) καὶ ἐξήπλωσεν τὴν θρησκείαν αὐτοῦ διὰ τοῦ ξίφους. Καὶ μετὰ τὴν ἀπώλειαν πάλιν τῆς ἐπὶ τῆς Ἰνδίας κυριαρχίας, κατέσχε τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Ἀσίας καὶ οὕτω ἐκώλυεν ἐκεῖ τὴν εἴσοδον τοῦ Βουδδισμοῦ. Ἡ Κεϋλῶν, τὸ Θιβέτ καὶ ἡ Μογγολικὴ ἀνήκουσιν ἐντελῶς τῷ Βουδδισμῷ, ἐκ τῆς Κίνας Ἰαπωνίας καὶ κάτω Ἰνδιῶν ὁμολογοῦσι τοῦτον τὰ δύο τρίτα τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐξ ὅλων τῶν θρησκειῶν ἔχει τοὺς περισσοτέρους ὀπαδοὺς, πλέον τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν κατοικων τῆς γῆς δηλ. 455 ἑκατομύριά.

I. E. M.

Ο ΕΝ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ: ΛΟΙΜΟΣ.

Τῷ 1346 ὁ λοιμὸς ἐμάστιζε σύμπασαν τὴν Ἰταλίαν, ἐκτὸς τοῦ Μεδιολάνου καὶ τινων ἐπαρχιῶν κατὰ τοὺς πρόποδας τῶν Ἄλπεων, ὅπου μόλις ἦτο αἰσθητός. Τὰ συμπτώματα δὲν ἦσαν παντοῦ τὰ αὐτὰ, εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐπίσταξις τῆς ῥινὸς ἀνήγγελλε τὴν εἴσοδον τῆς νόσου, καὶ ἦτο ταὐτοχρόνως καὶ τὸ βέβαιον προμήνυμα τοῦ θανάτου. Εἰς τὴν Φλωρεντίαν ἐξεδηλοῦτο κατ' ἀρχὰς κατὰ τοὺς βουβῶνας ἢ ὑπὸ μάλην ἐξόγκωσις ὑπερτεροῦσα τὸ μέγεθος ᾠοῦ. Βραδύτερον ἡ ἐξόγκωσις αὕτη, ἣν ὠνόμαζον gavocciolo, παρουσιάζετο ἀδιακρίτως πανταχοῦ τοῦ σώματος, ἔτι βραδύτερον τὰ συμπτώματα μετεβάλλοντο, καὶ ἡ ἐπιδημία ἠγγέλλετο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διὰ μελανῶν ἢ πελιδνῶν κηλίδων, αἵτινες εὑρεῖαι καὶ σπάνιαι παρὰ τοῖς μὲν, μικραὶ καὶ παμπληθεῖς παρὰ τοῖς λοιποῖς, ἐξεδηλοῦντο κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῶν βραχιόνων ἢ τῶν μηρῶν, καὶ εἶτα ἐπὶ τοῦ λοιποῦ τοῦ σώματος καὶ αἵτινες ὡς καὶ τὸ gavocciolo ἦσαν ἔνδειξις προσεχοῦς θανάτου. Ἡ ἀσθένεια ὅλας τὰς ἐκ τῆς τέχνης βοηθείας περιεφρόνει· τὸ πλεῖστον τῶν ἀσθενῶν ἀπέθνησκον τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ σχεδὸν ἄνευ πυρετοῦ ἢ οὐδενὸς ἄλλου νέου συμβεβηκότος.

Ἐντὸς ὀλίγου ὅλοι οἱ μικνθέντες τόποι κατελήφθησαν ὑπὸ ὑπερβολικοῦ φόβου, παρατηροῦντες μεθ' ὁπόσης καταπληκτικῆς ταχύτητος ἡ ἐπιδημία ἔβαινεν· ὄχι μόνον ὁ συγχρωτισμὸς ἢ ἡ προσέγγισις μετὰ τῶν ἀσθενῶν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὸ ἐγγίζειν τὰ πράγματα, ὧν ἂν ἥψαντο, ἢ ἅτινα τοῖς ἀνῆκον, μετέδιδον παραχρῆμα τὴν νόσον. Ζῶα ἀπέθνησκον ἐγγίζοντα ἁπλῶς τὰ ἐνδύματα ἅτινα εὕρισκον εἰς τὰς ὁδούς. Δὲν ἠρυθρία τις τότε διὰ τὴν γιγνομένην κατάδηλον αὐτοῦ ἀνανδρίαν καὶ τὴν ἐγωϊσμόν. Οἱ πολῖται ἀπέρευγον ὁ εἷς τὸν ἄλλον, οἱ γείτονες δὲν ἐδέχοντο τοὺς ἑαυτῶν γείτονας, καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ συγγενεῖς ἐὰν ἔστιν ὅτε ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλους, ἵσταντο εἰς ἀπόστασιν προδίδουσαν τὸν φόβον αὐτῶν. Ἐν ὀμικρῷ διαστήματι χρόνου παρετηρήθη ὁ ἀδελφὸς νὰ ἐγκαταλιμπάνῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν, ὁ θεῖος τὸν ἀνεψιὸν, ὁ σύζυγος τὴν ἑαυτοῦ σύζυγον, καὶ ἔτι πλέον ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ νὰ ἀπομακρύνωνται ἐνίοτε τῶν τέκνων αὐτῶν. Δὲν ἔμενε δὲ ἄλλη τις βοήθεια εἰς τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν ἀσθενῶν, ἢ ἡ ἡρωϊκὴ ἀφοσίωσις μικροῦ ἀριθμοῦ φίλων, καὶ ἡ γλυκύτης τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες μόνον ἀντὶ ἀδρᾶς ἀμοιβῆς, ἠψήφουν τὸν κίνδυνον. Οὗτοι μάλιστα ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγρόται βάναυσοι, καὶ ἤκισσα ἠσκημένοι εἰς περιποίησιν ἀσθενῶν· ὅλαι αἱ τούτων φροντίδες περιωρίζοντο συνήθως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν διαταγῶν των λοιμικῶν, καὶ εἰς τὸ ἀγγέλλειν τοῖς οἰκείοις τὴν εἴδησιν τοῦ θανάτου αὐτῶν.

Ἡ μήνυσις αὕτη καὶ ἡ ῥρίκη, ἥτις κατέλαβεν ὅλα τὰ πνεύματα ἔρριψεν εἰς ἀχρηστίαν τὴν αὐστηρότητα τῶν ἀρχαίων ἠθῶν καὶ τὰ ἀσεβῆ ἔθιμα, δι' ὧν ἀποδεικνύουσι- τὴν πρὸς τοὺς τεθνεῶτας ἀφοσίωσιν καὶ τὴν θλῖψιν αὐτῶν. Ὅχι μόνον ὁ ἀσθενὴς ἀπέθνησκε χωρὶς νὰ ἢ περικυκλωμένος κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν τῆς Φλωρεντίας, ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, τῶν γειτόνων καὶ τῶν πλησιεστέρων αὐτοῦ γυνικῶν, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι οὔτε ἕνα ἐντυγχάνοντα κατὰ τὰς τελευταίας τῆς ἑαυτῶν ὑπάρξεως στιγμὰς εἶχον. Ἐδόξαζον ὅτι ἡ θλῖψις προδιέθετεν εἰς τὴν ἀσθένειαν. Ἐνόμιζον ὡς δεδοκιμασμένον ὅτι ἡ χαρὰ καὶ αἱ ἡδοναὶ ἦτο τὸ ἀσφαλέστερον ἀντίδοτον ἐναντίον τοῦ λοιμοῦ· καὶ αὗται ἔτι αἱ γυναῖκες προσεπάθουν νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὴν πένθιμον πομπὴν τῆς κηδείας διὰ τοῦ γέλωτος, τῆς παιδιᾶς, καὶ τῶν ἀστειοτήτων. Ὀλίγιστοι νεκροὶ ἐκηδεύοντο ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα ἢ δώδεκα γειτόνων, πρὸς δὲ καὶ οἱ φορεῖς δὲν ἦσαν πλέον τίμιοι πολῖται ἢ τῆς αὐτῆς τῷ τεθνεῶτι τάξεως, ἀλλὰ τυμοβωρύχοι τῆς ἐσχάτης τάξεως, οὓς ἐκάλουν becchini. Ἀντὶ μεγάλης ἀμοιβῆς μετέφερον τὸ ξυλοκράββατον ἐν σπουδῇ, καὶ ὄχι εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ τεθνεῶτος, ἀλλ' εἰς τὴν πλησιεστέραν ἐκκλησίαν, ἡγουμένων ἐνίοτε τεσσάρων ἢ ἓξ ἱερέων μετὰ ὀλίγων λαμπάδων, καὶ ἄλλοτε πάλιν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐκκλησιαστικῆς πομπῆς, ἔριπτον δὲ τὸ πῶμα εἰς τὸν πρῶτον λάκκον ὃν εὕρισκον ἠνεῳγμένον.

Ἡ τύχη τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀκόμη τῆς μεσαίας τάξεως ἦτον ἔτι μᾶλλον ἀξιοθρήνητος· ἠναγκασμένοι ὑπὸ τῆς πενίας νὰ μένωσιν εἰς ἀθλίας οἰκίας, καὶ ὄντες ἐν συγχρωτισμῷ πάντοτε, ἠσθένουν ἀνὰ χιλιάδας, καὶ ἐπειδὴ ἐστερροῦντο φροντίδων καὶ ὑπηρεσίας ἀπέθνησκον σχεδὸν ὅλοι. Οἱ μὲν ἡμέραν τε καὶ νύκτα ἐτελείωναν τὴν ἀθλίαν αὐτῶν ὕπαρξιν εἰς τὰς ὁδούς, οἱ δὲ ἐγκαταλελειμμένοι ἐντὸς τῶν οἰκιῶν καθίστανον γνωστὸν τὸν θάνατον αὐτῶν εἰς τοὺς γείτονας διὰ τῆς δυσώδους ὀσμῆς ἢν ἀνέδιδον τὰ πτώματα αὐτῶν. Ὁ φόβος τῆς μολύνσεως τῆς ἀτμοσφαίρας πολλῷ μᾶλλον ἢ ἡ εὐσπλαγχνία ἠνάγκαζον τοὺς γείτονας νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ δώματα καὶ σείρωσιν ἔξω τῶν οἰκιῶν τὰ πτώματα, ἅτινα ἐτοποθέτουν ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν. Ἑκάστην πρωΐαν ἠδύνασο νὰ ἴδῃς μέγαν ἀριθμὸν ἐκ τούτου τοποθετημένων οὕτως ἐν ταῖς ὁδοῖς. Εἶτα ἐκόμιζον φορεῖον, ἐν ἐλλείψει, σανίδα ἐφ' ἧς μετέφερον τὸ πτῶμα. Πλεῖστα ξυλοκράββατα μετέφερον ταυτοχρόνως σύζυγον μετὰ τῆς συζύγου ἢ πατέρα καὶ υἱόν, ἢ δύο τρεῖς ἀδελφούς. Ὅταν δύο ἱερεῖς μεθ' ἑνὸς σταυροῦ συνώδευον κηδείας καὶ ἔψαλλον τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, ἐξ ἑκάστης θύρας ἐξήρχοντο ἕτερα φορεῖα ἅτινα προσετίθεντο εἰς τὴν ἀκολουθίαν, καὶ οἱ ἱερεῖς, ὄντες ὑπόχρεοι δι' ἕνα μόνον τεθνεῶτα, εἶχον πρὸς ἐνταφιασμὸν ἑπτὰ ἢ ὀκτώ.

Μὴ ὄντος πλέον ἐπαρκοῦς τοῦ νεκροταφείου εἰς τοὺς ἐνταριασμοὺς, ἠνέῳξαν ἀπεράντους τάφους ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐτοποθέτουν τὰ πτώματα ἐπὶ τοῦ πυθμένος μόλις κομιζόμενα καὶ τὰ ἐκαλυπτον δι' ὀλιγίστου χοός. Ἐν τούτοις οἱ ἐπιζῶντες ὑποθέτοντες ὅτι αἱ διασκεδάσεις, τὰ παίγνια, τὰ ᾄσματα, ἡ φαιδρότης ἠδύναντο μόνα νὰ προφυλάξωσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐπιδημίας, κατεγίνοντο πλέον ἀποκλειστικῶς εἰς εὕρεσιν ἡδονῶν ὄχι μόνον παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένας οἰκίας, ὁσάκις ἐνόμιζον ὅτι ἠθέλον εὕρει ἐκεῖ τι τὸ προξενοῦν εὐχαρίστησιν. Τὸ πᾶν ἦτο εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν, διότι ἕκαστος ἀπελπισμένος, ὧν τοῦ ζῆν ἐγκατελίμπανε πᾶσαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῆς περιουσίας φροντίδα. Τὸ πλεῖστον τῶν οἰκιῶν κατέστησαν κοιναὶ, καὶ πᾶς ξένος εἰσερχόμενος ἐν αὐταῖς ἐλάμβανεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν τίτλον τοῦ κυρίου. Ἐξέλιπε πᾶς σεβασμὸς πρὸς τοὺς θείους καὶ ἀνθρωπίνους νόμους, καὶ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία εἶχε τοιαύτην ἔλλειψιν φρουρῶν καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων ὥσε δὲν ἠδύναντο νὰ ἐμπνεύσωσι κανένα φόβον, καὶ ἕκαστος ἐθεώρει ἑαυτὸν ἐλεύθερον νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ.

Αἱ ἐξοχαὶ δὲν ἦσαν ὀλιγώτερον ἀπηλλαγμέναι τῶν πόλεων, αἱ ἐπαύλεις καὶ τὰ χωρία παρίστων ἐν σμικρῷ τὴν εἰκόνα τῆς πρωτευούσης. Οἱ δυστυχεῖς ἀγρόται οἱ κατοικοῦντες τὰς διεσπαρμένας ἐν τῇ ἐξοχῇ οἰκίας, μὴ ἐλπίζοντες οὔτε ἰατρικὰς βοηθείας, οὔτε ὑπηρετῶν φροντίδας, ἀπέθνησκον ἐν μέσῃ ὁδῷ, ἐν τοῖς ἀγροῖς ἢ καὶ εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν, ὄχι ὡς ἄνθρωποι ἀλλ' ὡς ζῶα. Πρὸς δὲ ἔχοντες ἀνάγκην καὶ τοῦ ἐλαχίστου πράγματος, μόλις ἤρχετο ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν διέφυγον τὸν θάνατον, δὲν ἐνησχολοῦντο πλέον εἰς τὴν ἀναζητεῖν εἰς τὴν γῆν τοὺς καρποὺς ἢ τὴν τιμὴν τῶν κόπων των, ἀλλὰ κατηνάλισκον πᾶν ὅ,τι εἶχον ἐναποταμιευμένον. Τὰ ποίμνια φεύγοντα ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔβοσκον εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐρήμους ὄντας, ἐν μέσῳ κορφῶν μήπω συγκομισθέντων, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπανήρχοντο τὴν ἑσπέραν εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν, καί τοι μὴ ὑπάρχοντος κυρίου ἢ ποιμένος ἵνα ἐπαγρυπνήσῃ ἐπὶ τούτων.

Οὐδεὶς λοιμὸς εἰς οὐδὲν μέρος, ἠρίθμησε τόσα θύματα. Ἐπὶ πέντε προσώπων ἀπέθνησκον τρεῖς ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ τὰ περίξ. Ὁ Βοκκάκιος ἀναφέρει ὅτι μόνη ἡ πόλις ἀπώλεσε πλέον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων. Εἰς Πίζαν ἐπὶ δέκα ἀπέθανον πέντε. Ἐν τούτοις μολονότι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀνεγνωρίσθη ὅτι ὁπωσδήποτε ὁ ἐγγίζων τὸν τεθνεῶτα ἢ τὰ τούτου πράγματα, ἢ ἀκόμη καὶ τὰ χρήματα τούτου προσεβάλλετο ὑπὸ τῆς νόσου, καὶ μολονότι οὐδεὶς ἔστεργεν ἀντὶ ἀμοιβῆς νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοὺς νεκροὺς τὰς τελευταίας ὑποχρεώσεις, ἐν τούτοις οὐδὲν πῶμα ἔμεινεν ἐντὸς οἰκίας ἐστερημένον ταφῆς. Εἰς τὴν Sienne, ὁ ἱστορικὸς Aguola de Tura ἀφηγεῖται ὅτι ἐν διαστήματι τῶν τεσσάρων μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου, καὶ Αὐγούστου, ὁ λοιμὸς ἀφήρπασεν ὀγδοήκοντα χιλιάδας ψυχῶν, καὶ ὅτι αὐτὸς οὗτος ἐνεταφίασε διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν τὰ πέντε αὐτοῦ τέκνα ἐν τῷ αὐτῷ λάκκῳ. Ἡ πόλις Trapani εἰς τὴν Σικελίαν ἠρημώθη ἐξ ὁλοκλήρου. Ἡ Γέννουα ἀπώλεσε τεσσαράκοντα χιλιάδας, ἡ Νεάπολις ἑξήκοντα χιλιάδας· καὶ ἡ Σικελία μετὰ τῆς Pouille ἀναμφιβόλως πεντακοσίας τριάκοντα χιλιάδας. Ἐν γένει ὑπελόγισαν ὅτι εἰς τὰ μεσογειότερα τῆς Εὐρώπης, ἤτις ὑπέκυψεν ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον εἰς τὴν φονικὴν ταύτην μάστιγα, ὁ λοιμὸς ἀφήρπασε τὰ τρία πέμπτα τῶν κατοίκων.

(histoire des républiqes italiennes).

Μ. ΒΕΛΛΙΝΗΣ.

ΑΡΧΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΘΕΙΟΥ ΔΟΞΑΣΙΩΝ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΣΥΓΓΕΝΕΣΙΝ ΑΥΤΩΝ ΑΡΙΟΙΣ ΛΑΟΙΣ.

ὑπὸ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΙΑΣΕΜΙΔΟΥ

Καθηγητοῦ

Ἡ ἐποχὴ δ' αὕτη δύναται νὰ κληθῇ *μυθοποιητικὴ ἢ μυθοπλαστικὴ ἢ μυθολογική*, διότι

δεμία λεπτολογία ὑπάρχει. Ἐντεῦθεν ὁ πατὴρ εἶνε ἐνίοτε υἱός, ὁ ἀδελφὸς σύζυγος καὶ ἡ θεὰ ἡ ἓν τινι ὕμνῳ οὖσα μήτηρ, ἐν ἄλλῳ εἶνε ἀνήρ. Ἐπὶ πᾶσι δὲ αἱ περὶ τοῦ θείου δοξασίαι τοῦ ποιητοῦ τῶν οὐεδῶν ποικίλλουσι καὶ μετ' αὐτῶν μεταβάλλεται καὶ ἡ φύσις τῶν θεῶν. Κατ' ἀκολουθίαν οἱ ἐν τοῖς ὕμνοις τούτοις θεοί, ὡς καὶ οἱ περὶ αὐτῶν μύθοι, ἦσαν ἐν τῷ γίγνεσθαι (1), ἐν ᾧ παρ' Ὁμήρῳ ἄλλως παρίστανται, ὡς θέλομεν κατωτέρω ἰδεῖ.

Τοιαύτη τις ἦτο ἡ κατάστασις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος κατὰ τοὺς παλαιοτάτους χρόνους, καθ' οὓς ἡ ἰνδογερμανικὴ φυλὴ ἡ ὁμοεθνία, κατοικοῦσα ἔτι ἐπὶ τοῦ Ἰράν ἢ τῆς παρὰ τῷ Ὄξῳ καὶ Ἰνδῷ καὶ Γάγγῃ χώρας, ἀπετέλει ἓν ἔθνος, οὗ ἡ γλῶσσα τότε ἦτο μία καὶ πιθανῶς κατ' ἀρχὰς ὡμιλεῖτο ὑπὸ μικρᾶς φυλῆς ἐντὸς στενοῦ τόπου, ὕστερον δὲ, ἀναπτυχθεῖσα καὶ ἐκταθεῖσα, κατέστη γλῶσσα πολυπληθοῦς λαοῦ. Εἶτα δὲ ἀλλὰ πάλιν ἐν ἀμνημονεύτοις χρόνοις, καθ' οὓς δὲν ὑπῆρχον μὲν εἰςέτι ἴδιαι διάλεκτοι, περιείχοντο ὅμως δυάμει ἐν τῇ κοινῇ ἰνδογερμανικῇ γλώσσῃ, ὡς ἡ γαλλική, Ἰταλική, Ἱσπανική, Πορτογαλλική καὶ Βλαχική περιείχοντο κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Λατινικήν, ὁ λαὸς οὗτος, καταλιπὼν τὴν πρώτην κατοικίαν, διηυθύνθη πρὸς διάφορα μέρη τῆς γῆς καὶ διεκριθεὶς εἰς διάφορα ἔθνη Ἰνδοὺς, Ἰταλοὺς, Ἕλληνας, Κέλτας, Γερμανοὺς, Πέρσας, Λιθουανοὺς, ὧν ἡ συγγένεια ἀπεδείχθη διὰ τῆς ἐκ παραβολῆς φιλολογίας (1), κατέλαβε διαφόρους χώρας, ὧν μία ἦτο καὶ ἡ κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατοικουμένη (2).

Οἱ Ἕλληνες ὅμως οὗτοι ἐξ ἀρχῆς δὲν ὠνομάζοντο οὕτω, διότι λέγεται ὑπ' ἀρχαίων συγγραφέων ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο κατίσχυσε τῶν πρότερον κατοικούντων τὴν αὐτὴν χώραν Πελασγῶν, οἵτινες ὁμοίως κατίσχυσαν τῶν πρὸ αὐτῶν διαφόρων φύλων τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα οἰκούντων (3). Οὗτοι δὲ συγγενεῖς ὄντες τῶν ἀρίων ἐθνῶν εἶχον τὰς αὐτὰς περὶ θεῶν δοξασίας, ἀφορμηθέντες, ὡς καὶ ἐκεῖνα, ἐκ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, τῶν ἀντιθέσεων τοῦ οὐρανοῦ, τῆς γῆς, τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ὕδατος, ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ φωτὸς καὶ τῶν φερόντων αὐτό, τῆς Ἠοῦς καὶ τοῦ Ἡλίου, ἐκ τοῦ ἐγγείου πυρὸς καὶ τῶν ἐκρήξεων αὐτοῦ.

---

(1) Pet. σλ. 74 Σημ. Τούτων ἡ συγγένεια ἀπεδείχθη κυρίως μὲν ἐκ τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν τούτων, ἁ τινα ἔχουσι κοινὰς μὲν τὰς εἰρηνικὰς λέξεις διαφόρους δὲ τὰς πολεμικὰς, διότι ἐν εἰρήνῃ ζῶντες κατὰ τοὺς παλαιοτάτους χρόνους πρὸ τοῦ χωρισμοῦ δὲν ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ πλάσωσι λέξεις πολεμικάς, αἵτινες εἶνε τεκμήρια τοῦ ρηξικινδύνου τῶν μετὰ τὸν χωρισμὸν προκυψάντων λαῶν χαρακτῆρος M. Muller 97 Dunck 9 Ὅμως καὶ ἐκ τῶν μυθολογικῶν δοξαπιῶν, ἠθῶν καὶ ἐθίμων αὐτῶν. Φαίνεται δ' ὅτι τῶν γλωσσῶν τούτων τῶν ἐθνῶν πρεσβυτέρα εἶνε ἡ σανσκρίτη, διότι διεῴλαξε τὰς λέξεις εἰς τὴν κατάστασιν τὴν μᾶλλον πλησιαζούσαν τὴν πρὸ τῆς διαιρέσεως τῆς Ἰνδογερμαν. ὁμοεθνίας.

(2 Dunck τομ. Α 27 Pet 72

(3) Περὶ τῶν ὀνομάτων τῶν πρώτων κατοίκων τῆς Ἑλλ. πολλοὶ πολλὰ ἔγραψαν, τὰς γνώμας των ἀρυόμενοι ἐξ ἀρχαίων συγγραφέων. Dunck αὐτ. 11. Τὸ ὄνομα Πελασγοὶ ἦτο κατ' ἀρχὰς Πελαργοί ἐκ τοῦ πελ. καὶ ἄργος-ἀργὸς=οἱ κατοικοῦντες τοὺς ἀρροὺς ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ποιμένας καὶ ναυτικοὺς. Περὶ τῶν ἄλλων ὀνομάτων ἴδε Maury αὐτόθι.

Pet σλ. 96 III. Σημειωτέον ὅτι οἱ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ὁμ. κατοικοῦντες τὴν Ἑλλάδα ἐλέγοντο γενικώτερον Δαναοὶ Ἀργεῖοι καὶ Ἀχαιοί. Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ Ἀχ. κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἦσαν ἐπικρατέστεροι τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ τὰ περὶ τούτων οὐ τῆς παρούσης πραγματείας.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΙΝΔΑΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 17)

Τούτων οὕτως ἐχόντων νομίζομεν μετὰ τῶν ἀρχαίων σχολιαστῶν τηρητέον τὸ κόμμα μετὰ τὸ ἀναγεῖσθαι καὶ ἀποδοτέον τῇ εὐκτικῇ τὴν ἰδίαν δύναμιν ἑρμηνεύοντες ὧδ' «εἴθε νὰ ἤμην δαψιλὴς εἰς τὸ διηγεῖσθαι, ἐπιτήδειος, ὠφέλιμος τῷ ἅρματι τῶν Μουσῶν», διότι τὸ ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρίῳ πρόςφορος (πρόςφορος ἐν Μοισᾶν δίφρῳ), ἤγουν ὠφέλιμος, ἐπιτήδειος καὶ μετὰ τῆς ἐν παραλαμβάνεται σχεδὸν ἐν τῇ σημασίᾳ περιποιητικῆς δοτικῆς, καθάπερ ἐν Ὁμήρου Ὀδυσσείας Ε, 234 πέλεκυν μέγαν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν ἴδ. καὶ Ἀπόσπ. παρ' Ἡροδότῳ 6. Ὁμήρ. 31 ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος. Καὶ τὸ μὲν ἐπίθετον εὐρησιεπὴς συντάσσεται ἀπαρεμφάτῳ κατὰ τὴν τετριμμένην παρ' Ἕλλησι πλοκὴν (πρβ. Κρυγέρου Γραμματ. § 55, 5 σημ. 7, 8 καὶ 10). Τὸ δ' ἀναγεῖσθαι καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Πινδάρου σημαίνει διηγεῖσθαι, ἐν τάξει ἀναγράφειν, οἷον ἐν Νεμ. Ι, 19 βραχύ μοι στόμα πάντ' ἀναγήσασθ' ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος μοῖραν ἑσλῶν καὶ Ἰσθμ. Ε, 53 ἐμοὶ δὲ μακρὸν πάσας ἀναγήσασθ' ἀρετάς. Ἐντεῦθεν κατόδηλον γίνεται, ὅτι ὁ ποιητὴς ἀπεδύθη εἰς κινδυνώδες ἔργον τοῦ ὑμνῆσαι διὰ τῆς ᾠδῆς τοσαύτας νίκας, ὅσας ἐνθάδε κεχωρισμένας ἐγκωμιάζει τοῦ Ἐραρμόστου, προςθέμενος σωρηδὸν τοὺς ἐπαίνους τοῦ Λαμπρομάχου. (1) Καθάπερ λοιπὸν ὁ Ὅμηρος πρὸ τοῦ καταλόγου τῶν νεῶν ἐπικαλεῖται τὰς Μούσας καὶ ἐπαναλαμβάνει τὰς αὐτὰς δεήσεις τοῦ ἀχιλλείου στρατεύματος πρὸ τῆς διηγήσεως ἐμφαίνων κατὰ τὸν Εὐστάθιον (εἰς Ἰλιαδ. Β p. 319) ὅτι, ὥςπερ ἔργον ἔθετο τὸν κατάλογον ἁπάντων τῶν Ἀχαιῶν, οὕτως εἰπεῖν καὶ τοὺς ὑπὸ τὸν Ἀχιλλέα, οὕτω καὶ ὁ Πίνδαρος ἕνεκα παρομοίας αἰτίας ὠνόμασε τὸν δίφρον τῶν Μουσῶν, πρὶν ἢ ἐξαριθμήσῃ τὰς πολλὰς ἐκείνας νίκας, ὅπως ἔπειτα παρασκευασθῇ εὔθετος ἡ μετάβασις ἀπὸ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων εἰς τὸ ἄσαι τὰς παρούσας πράξεις. Τέλος πάντων εἰς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἁρμοδιωτάτην εὐχὴν νομίζομεν, καθ' ἣν ὁ Πίνδαρος ἐφιλοτιμήθη ὥςτε τὸν Ἐφάρμοστον θεόθεν τε καὶ ἐξ ἰδίας φύσεως ἐκδιδάξας τὴν πάλην ἀπέβη ἀνταξιος μάντις. Ὅθεν κατὰ τὴν ἡμετέραν στίξιν 1 ἡ τῶν μελῶν διάταξις παραμένει ὁμαλὴ καὶ ἁπλῆ, 2 καθ' ἣν εἷς ἑκάτερον τῶν ἐπιθέτων προςτίθεται τὸ 3 ἴδιον κατηγόρημα.

Ν. ΠΕΤΡΗΣ

---

1) Ἴνα ὁ Πίνδαρος παραδώσῃ τῇ μνήμῃ ἀριθμοὺς καὶ εἴδη νικῶν καὶ ὀνόματα τόπων οὐ μόνον διηκριβωμένους, ἀλλ' ἵνα ὁμιλήσῃ ἐπαξίως καὶ κομψῶς, μετεγειρίσθη ποικίλα μέσα. Ὅπως δέ μνημονεύσωμεν γνωρίσματ' αὐτῶν ἐνταῦθ' ἀροῦᾳ τὸ ἔθος τοῦ ἐγκαταμιγνύναι τῶν τόπων καὶ τῶν θεῶν τὰς ἐπωνυμίας ἐν τῷ ἐγκωμιάζειν τὰς πατρίδας τῶν νικητῶν ἴδ. Ηύθ. Δ. 3. 4. 14. 15. Θ. 71 καὶ Π'. ἐν ἀρχῇ καὶ Νέμ. Α. ἐν ἀρχῇ καὶ Ὀλυμπ. Η. ἐπ' ἴσης ἐν προοιμίῳ. Τούτοις οὐχὶ παίγνια εὐφυΐας ἀλλὰ πραγματικὰς θρᾶς καὶ ἃς πιστεύει ὁ λαὸς προβάλλεται ὁ ποιητής, ὅπερ τεκμηριοῦσιν αὐτὰ ταῦταλματα τῶν πόλεων ὡσεὶ θεῶν πρβ. Δισσέντιον εἰς τὸ Α. τῶν Ἰσθμιονικῶν τῆς ὑπὸ Βοικχίου ἐκδόσεως, ἔνθα σαφῶς διδάσκει τὰ περὶ τούτου λέγων «καὶ ἐπειδὴ πλείστων πολιτειῶν αἱ πολιοῦχοι θεαὶ συνήθως ἐπονομάζονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἀφ' οὗ ἐκεῖναι, οἷον Αἴγινα, Κυρήνη, Θῆβαι, Μυκήνη, Ῥόδος, ἄλλαι πάλιν καθ' ὃν τρόπον καλεῖται ἡ θεὰ Ῥώμη καὶ ἡ πόλις Ῥώμη καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς πολιτεύου θεᾶς τὸ ὄνομα ὑπάρχει κοινὸν, ἐντεῦθεν πρόχειρον εἶναι τῷ λυρικῷ ἡ δικαιολογία ἄλλως τε οὕτως ἐπισταμένου κοσμεῖν καὶ διαποικίλλειν κατ' ἐξοχὴν τὰ προοίμια τῶν ᾠδῶν. Καὶ δὴ τὰ ἤθη τῶν πολιτῶν μεταφέρονται εἰς τὰς ἡρωΐδας αὐτάς. Ὅθεν ἡ Θήβη μήτηρ ἐν Ὀλυμπ. ΣΤ. 85 καλεῖται πλάξιππος Θήβα· ὁ Τελεσικράτης ἐν Πυθ. Θ. προοιμ. διωξίππου στεφάνωμα Κυράνας. Οὐδὲ θαυμαστὸν, ὅτι τὰ «φιλάρματος πόλις, τεκεῖν πόλιν ἄνδρα» μόλις παρέχουσιν ὄψιν ἐσχηματισμένου λόγου ἐκτὸς ἂν ἡ ὁ τρόπος ἰσχυρότερον ἐκδηλοῦται, ὥστε λέγεται ἐν Ὀλυμπ. Η. 36, ὅτι τὸ τρωϊκὸν τεῖχος ἀνέπνευσεν ὁρμητικὸν καπνὸν (λάβρον ἀμπνεῦσαι καπνὸν) καὶ ἐν Ἰσθμ. Ζ. 53, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς διὰ τοῦ δόρατος ἐξέταμε τὴν δύναμιν τῆς Τροίας (Τρωΐας ἴνας ἑκταμὼν δορί), ἢ ὑπάρχει περίφρασις οὐσιαστικοῦ, ὡς ἐν Πυθ. Θ. 86 λευκίππουσι Καδμείων ἀγυιαῖς, ὁ οὐδεὶς τῶν νεωτέρων ποιητῶν θὰ μιμηθῇ· πρβ. καὶ Δοβέκκιον εἰς Σοφοκλέους Αἴαντα p. 73. Μᾶλλον δὲ προςκρούουσι τὴν ἐν Ἰσθμίοις Α. 3 μή μοι κρανὰ νεμεσάσαι Δᾶλος καὶ τὰ ἐν Πυθ. Θ. 57 εὐρυλείμων πότνα Λιβύα παραβλητέα πρὸς τὰ ἐν Ὀλυμ. Θ. 22 καὶ Πυθ. Δ. 43· Τῆς εἰς μετωνυμίας πινδαρικῆς ταύτης τάσεως μέμνηται καὶ ὁ Εὐστάθιος εἰς Ὁμήρου Ἰλιάδος Τ. p. 1175. 3 καὶ πάλιν Ὀδυσσείας Τ. p. 1875, 37, οὗ δὲν διαφέρει ἡ παρὰ ποιηταῖς χρῆσις τοῦ ἀποδιδόναι τῇ γῇ καὶ τοῖς μορίοις αὐτῆς ζωήν τινα καὶ ψυχήν. Ὅθεν ἂν ὁ Ὅμηρος κλῖπον πλεονάκις ἀποδίδωσι τῇ θαλάσσῃ, ὁ Πίνδαρος μεταφέρει εἰς τὰς παρακτίους νάπας πρβ. Ὀλυμ. Θ. 93 Νεμέας κατὰ κόλπον καὶ ΙΔ. 23 κόλποις Πίσας καὶ Πυθ. Δ. 49 Ἀργείου κόλπου, μάλιστα ἐν Ὀλυμ. ΙΓ. 85 λέγεται, ὅτι οἱ κόλποι ἐπαρκοῦσι τῷ αἰθέρι πρβ. Βερνχάρδην εἰς Διονύσιον Περιηγητὴν p. 504. Παρεκτὸς τούτου ἡ Κυρήνη λέγεται ἐν Πυθ. Δ. 9 κτισθεῖσα ἐν ἀγράεστι μαστῷ (ἐπὶ λευκοῦ βουνοῦ) ἴδ. Σχολ. καὶ Ἡσύχιον ἐν λ. μαστῷ· Τὸ ὄρος Αἶτνα προςωνυμεῖται γαίας μέτωπον, πρὸς ὃ παραβλητέον τὸ ἐν Ὀλυμ. ΙΓ. 102 ἐπ' ὀρσοῦ Παρνασίᾳ ἠγηθέντος κατά γε τοῦτο τοῦ Ὁμήρου ἐν Ἰλιάδος Γ, 151 πρβ. καὶ τὰ ἐν Πυθ. Β. 45 ἐν Παλίου σφυροῖς, οἷς ὅτου πρότερα καὶ ἡ ἐπιφανεστάτη τῶν Δελφῶν ὑποσήμανσις «μέσος ὀμφαλὸς εὐδίνδριο ματέρος». Τέλος ὁ μὲν Ὅμηρος πλειστάκις ἐκφέρει νῶτα θαλάσσης, ὁ δὲ Πίνδαρος νῶτα γαίας ἴδ. Πυθ Δ. 26 καὶ Νεμ. Θ. 59 βαθύστερνον. Περὶ τοῦ ἔθους τούτου τῶν ποιητῶν ἐπάξιος ἀναγνώσεως εἶναι ὁ Εὐστάθιος εἰς Ὁμήρου Ἰλιάδα p. 308 — 310, ὁ τὴν κρίσιν προκαλούμενος ὡς πρὸς τὸ βωμοῦ θέναρ. Παρασιωπῶντες ἄλλας τοῦ εἰδοῦς τούτου περιγραφὰς ἀγνοοῦμεν ἂν ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ Σχολιαστοῦ καὶ τὸ ἐν Νεμ. Ι. 27 πότνοιο πύλαι (=ἀντὶ τοῦ Ἰσθμοῦ), ὅςτις τὸ ἐν Κορίνθου πύλαις ς. 92 τῆς αὐτῆς ᾠδῆς ἑρμηνεύει «Κορίνθου πυλας λέγει τὸν Ἰσθμόν· ἐν τῷ τέλει γὰρ αὐτοῦ ἡ Κόρινθος κεῖται πρβ. Ἰσθμ. Γ. 38 καὶ γέφυραν ποντίαδα πρὸ Κορίνθου τειχέων». Ἐντεῦθεν μάτην ὁ Βοίκχιος ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ ὑπερασπίζει τὴν ἰδίαν διόρθωσιν ἔν τε Κασταλίᾳ παρὰ Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον, ὅπου ἐν νοῖς κώδικι φέρονται τὰ ἴς σον τε, ἐν ἄλλοις δ' ἔτι ἀδοκιμώτερα ἴσσον καὶ ἡ ἴσσον, ἔνθα προβαλλόμεθα τήνδε τὴν διόρθωσιν

θάλλει δ' ἀρεταῖσι
δισσὰ Κασταλία παρὰ
Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον.

ἐπειδὴ ἡ ἁπλῆ δοτικὴ ἀρκεῖ εἰς τὸ σημᾶναι τὸ περίχωρον ἴδ. Ἰσθμ. Α. 29 πρβ. καὶ Βερνχάρδους Synt. p. 202 καὶ το δισσὰ ἀντὶ δισσὰ ἐξισοῦ τὸ δίκρανον δένδρον τῷ Ὀποῦντι, εἰκὼν περιεχομένη ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐπιθέτῳ ἀγλαόδενδρον.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ.

Εἰς τὸ προγενέστερον φυλλάδιον τοῦ Περιοδικοῦ ἐδημοσιεύσαμεν τὰς ἐργασίας τῆς ἐν Σύρῳ συσταθείσης Ἐπιτροπῆς πρὸς εἰσπραξιν συνδρομῶν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Μνημείου τοῦ Λόρδου Βύρωνος. Τὴν σήμερον εὐχαρίστως γνωστοποιοῦμεν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιστροπὴ πάνυ φιλοτίμως ἐργασθεῖσα καὶ μετὰ ζηλωτοῦ ὄντως, πατριωτισμοῦ, περιῆλθεν ἐκ δευτέρου τὴν πόλιν πρὸς εἰσπραξιν καὶ ἄλλων χρηματικῶν ποσῶν. Οἱ εὐγενεῖς τῆς Σύρου κάτοικοι ἀντεπεκρίθησαν προθύμως εἰς τὴν αἴτησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ δὴ ὡς βλέπει τις, ἐν τοῖς ἑξῆς οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσὸν προσήνεγκον μὲ ὅλας τὰς Ἐμπορικὰς ἀνωμαλίας τῆς σήμερον. Πᾶς ἔπαινος πλέον διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν, τοὺς κατοίκους, καὶ τὸν ἀκάματον ἀνταποκριτὴν τοῦ Περιοδικοῦ Κύριον Δ. Ἀθηναῖον καθίσταται περιττὸς, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύσασα τὸν Σύλλογον Βύρωνα κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, δὲν ἀνταπεκρίθη μόνον εἰς τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν φωνὴν παντὸς Ἕλληνος καὶ πάσης τῆς Ἑλλ. φυλῆς.

Ἡ κεντρικὴ ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μνημείου ἐπιτροπεία, ἐπὶ ταῖς γενομέναις ὑπὲρ

προσδοκίαν, ἐν Ἀθήναις, ἐν Σύρῳ, ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν Πειραιεῖ, εἰσφοραῖς θαρρήσασα, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Δήμους τοῦ Κράτους, τὴν φωνὴν αὐτῆς ἤγειρε, ἐλπίζουσα, ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τοῦ ἡμετέρου σωματείου, ἐξίσου νὰ τείνωσιν ἀρωγὸν τὴν χεῖρα, τὸ παράδειγμα ἐκείνων φιλοτίμως μιμούμενοι.

ἡμοσιεύομεν κατωτέρω τὰ ὀνόματα τῶν ἐν Σύρῳ προσενεγκόντων διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Μνημείου ἀξιοτίμων Κυρίων.

Ἐκ προηγουμένων εἰσφορῶν Δραχ. 1,492.

Γ. Παυλακάκης	560	Γ. Κολοκοτρώνης	5 60
Ν. Καρδίτζης	25,00	Δ. Σαρσέντης	22'40
Ἀδελφοὶ Πετρίτζη	11.20	Ι. Τριανταφυλλάκος	22,40
Γ. Γιαννίκογλους	16,80	Ἀδελφοὶ Τζιδουράκη	14,20
Γ. Σῖνος	5,60	Δ. Παρασκευᾶς	5,60
Κ. Ἀναγνωςόπουλος	22,40	Β. καὶ Α. Παρασκευᾶς	11,20
Θ. Μπούρης	11,20	Π. Κοσκορίζης	10,00
Ν. Μαθᾶς	16,80	Μ. Ν. Ἀπαλύρας	5,60
Α. Ἀναγνωςόπουλος	28 00	Γ. Γλύκας	5,60
Ν. Βαλμάδης	28,00	Γ. Λαγουρδος	5,60
Σ Ῥοδόπουλος	5,60	Ἀνώνυμος	22,80
Ἀναστ. Λαμπρινὸς	10,00	Ε. Κορωνιὸς	16,70
Καλομοίρης καὶ Γεωργακόπουλος	10,00	Π. Μαρκότζης	11,20
Χρ. Τιζάνος	11,20	Ν. Βόγλης	5,60
Ἀδελφοὶ Κοτζιφάκη	11,20	Ν. Σταματιάδης	11,20
Ρ. Μουλαδάκης	10,00	Δ. Ἐξαρχόπουλος	5 60
Α. Σαλάχας	28 00	Ν. Καβοῦρ	5,60
Ἰωάννης Βενιζέλος	5,60	Κατζούλης	11,20
Ν. Σπουργίτης	5,60	Ι. Παρῶδης	11,20
Π. Ἀρανίτης	4,50	Ν. Ἀμπαζῆς	5,60
Ι. Α Βίνιος	11,20	Ἀλ. Μάσχας	5,60
Μ Κορνιλάκης	5,60	Π. Μίχας	5,60
Κ. Χατζόπουλος	5 60	Χρ. Μιλιόρδος	11,20
Στ. Μαῦρος	5.60	Ἀνώνυμος	11,20
Σ. Κουτζοδίντης	5 60	Ἀδελφ. Καλοκερινοὶ	11,20
Ε. καὶ Ι. Πετρόπουλος	28,00	Ν. Σταθόπουλος	11,20
Υἱοὶ Γ. Γλύκα	28,00	Ἐν ὅλῳ εἰσέπραξεν ἡ Ἐπιτροπὴ Δρ.	2,147,20
Α. Ν. Παρασκευᾶς	11,20		
Βουγιουκλῆς καὶ υἱὸς	11,20		

ΕΙΣ

ΚΡΥΦΙΟΣ ΓΑΜΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ ΕΚ ΤΟΥ ΙΤΑΛΙΚΟΥ

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ν. ΤΑΠΟΥΡΟΥ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΡΟΔΟΛΦΟΣ πατὴρ τῆς
ΚΑΡΟΛΟΣ,
ΙΟΥΛΙΑ, κρυφὴ σύζυγος τοῦ
ΡΟΒΕΡΤΟΥ.
ΕΡΡΙΚΟΣ, ἐραστὴς τῆς Καρολίνας.
ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ, μνηστὴρ τῆς Καρολίνας.
ΑΝΤΩΝΙΟΣ, γέρων ὑπηρέτης.

Ἡ σκηνὴ ὑποτίθεται εἰς Ἰταλίαν.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μεγαλοπρεπῆ αἴθουσαν.

ΙΟΥΛΙΑ καὶ ΚΑΡΟΛΙΝΑ.

ΙΟΥΛ. Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ θέλῃς νὰ συγκατανεύσῃς ;

ΚΑΡ. Ἀγαπητή μου Ἰουλία, καλῶς γνωρίζεις τὴν ἐπιμονὴν τοῦ πατρός μου· φοβοῦμαι νὰ μὴ τὸνθυμώσωμεν χωρὶς κανὲν ἀποτέλεσμα.

ΙΟΥΛ. Ὅταν πᾶσα ὁδὸς καταπείσεως καταστῇ ἀνωφελής, τότε θὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ ἡμεῖς βίαν καὶ ἀπάτην, καὶ θὰ ἰδῶμεν ἐὰν δυο νέαι ὁμοιαί μας δὲν θὰ εἰξεύρωσι ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὰς ἐπιθέσεις δύο ἑξηκοντούτων γερόντων ! Ἐκτὸς δὲ τούτου θὰ ἔχωμεν καὶ συμμάχους.

ΚΑΡ. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀντισταθῶ εἰς τὰς θελήσεις τοῦ πατρός ;

ΙΟΥΛ. Λέγουσα πάντοτε ἐν ὡραῖον ὄχι ξηρὸν καὶ θετικόν. Ἀλλὰ πρὶν ἐκτεθῶμεν, θέλω νὰ θέσω εἰς ἐνέργειαν ἓν σχέδιόν μου.. μικράν τινα ἀπάτην· ἤτις θὰ πείσῃ ἐλπίζω τὸν μνηστῆρά σου ν' ἀρνηθῇ ἀμέσως τὴν ὡραίαν σου χεῖρα.

ΚΑΡ. Ἀπάτην τινα ; Ὁποίαν ;

ΙΟΥΛ. Σὺ δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ τὴν γνωρίζῃς, ἡ τρυφερὰ λεπτότης σου θὰ μ' ἐμπόδιζε τοῦ σκοποῦ μου. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ ἀνόητος σύζυγός μου δὲν ἐπιστρέφει ! · Εἶμαι ἀνυπόμονος νὰ μάθω ἂν ὁ Ἐρρῖκος..

ΚΑΡ. Ὁ Ἐρρῖκος ! Ἄχ Ἰουλία, καὶ εἶμεθα βέβαιοι ὅτι αἱ ἀποδείξεις τοῦ νέου τούτου εἶναι ἀγναὶ καὶ εἰλικρινεῖς ; Ἡ γνωριμία μας εἶναι τόσον στενὴ ἀκόμη.. Καὶ ἂν αὐτὸς ἦτο ποτὲ εἰς τῶν τόσων δολίων..

ΙΟΥ. Δὲν εἶναι δυνατόν! ἡ εὐγενής του συμπεριφορὰ, ἡ σώφρων καὶ εὔγλωττος ὁμιλία του, ἀποδεικνύουσιν αὐτὸν τίμιον ἄνθρωπον.. Κατὰ τὰς ὀλίγας φορὰς, καθ' ἃς τὸν εἴδομεν παρὰ τῇ θείᾳ σου, ἠννόησα καλῶς τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ ἐρωτός του.

ΚΑΡ. Εἶναι τόσον εὔκολον εἰς τοὺς ἄνδρας νὰ προσποιηθῶσι..

ΙΟΥΛ. Ὅσον εἰς τὰς γυναῖκας, ὄχι βέβαια, νὰ εἴμεθα δίκαιαι. Ἀλλὰ κάποιος ἔρχεται (ὑπάγει νὰ παρατηρήσῃ). Ὦ μὰ τὸν Βάκχον ! Ὁ πατήρ σου συνοδεύων ἕνα γέροντα. Θὰ ἦναι βεβαίως ὁ ἀγαπητός σου μνηστήρ !

ΚΑΡ. Ἄς ἀποσυρθῶμεν.

ΙΟΥΛ. Ὄχι, μάλιστα ἂς ὑπάγωμεν εἰς προϋπάντησιν μετὰ σταθερότητος, ὅπως παρατηρήσωμεν ἀπὸ ποῖον μίγμα σύγκειται τὸ ἀνόητον τοῦτο γεροντίδιον.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΡΟΔΟΛΦΟΣ, ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ καὶ αἱ ῥηθεῖσαι.

ΡΟΔ. Προχώρει, ἐφθάσαμεν ἀκριβὲ Γουλιέλμε. Ὦ ἰδοὺ ἴσα ἴσα ἡ θυγάτηρ μου, ἤτις ἦλθε νὰ μᾶς προϋπαντήσῃ ἀνυπόμονος οὖσα νὰ μᾶς ἰδῇ.

ΙΟΥΛ. (Τί ὡραία μάντευσις).

ΓΟΥΛ. (Ὀδοιπορικὰ ἐνδεδυμένος). Ὦ λυποῦμαι νὰ παρουσιασθῶ μὲ ὀδοιπορικον ἔνδυμα.

ΡΟΔ. Κατὰ μέρος αἱ φιλοφρονήσεις· τοιαῦται μεταξὺ ἡμῶν δὲν πρέπει νὰ γίνωνται. Καρολίνα, οὗτος εἶναι ὁ ἀκριβός μου φίλος κύριος Γουλιέλμος Φεδέλης, τὸν ὁποῖον σοὶ ὥρισα διὰ σύζυγον ἐκ τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας.

ΚΑΡ. (κύπτουσα). Κύριε !

ΙΟΥΛ. (σιγὰ εἰς τὴν Καρολίνα). Πολὺς χαιρετισμός ! Δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν χαιρετίσῃς.

ΓΟΥΛ. Δεσποσύνη, σεῖς αὐξήσατε τὴν ὡραιότητά σας, ἀφ' ὅτου δὲν σᾶς εἶδον, διὸ καὶ εἶμαι λίαν εὐχαριστημένος. Εἶναι ἤδη καιρὸς, ἀρίνων τὰ ταξειδιά μου, νὰ δοκιμάσω πλησίον σας αἰώνιον ἀνάπαυσιν.

ΙΟΥΛ. (σιγὰ εἰς τὴν Καρολίνα). Μὴ τοῦ ἀποκρίνεσαι.

ΓΟΥΛ. (σιγὰ εἰς τὸν Ῥοδόλφον). Δὲν ἀποκρίνεται ;

ΡΟΔ. Ἡ συγκίνησις..

ΓΟΥΛ. Ἄ ! ἐννοῶ, ἐννοῶ· καὶ ποία εἶναι ἡ ὡραία αὕτη δεσποσύνη; Εἶναι ἴσως συγγενής τις ;

ΙΟΥΛ. Ὄχι, κύριέ μου, ἐγὼ δὲν εἶμαι τόσον τυχηρά! Θὰ ἤμην πολὺ εὐχαριστημένη νὰ εὑρίσκωμαι εἰς συγγένειαν μὲ ἄνθρωπον τόσον εὐγενῆ καὶ ἐράσμιον, ὅπως φαίνεσθε νὰ ἦσθε.

ΓΟΥΛ. Διάβολε ! Πόσον εἶναι χαρίεσσα !

ΡΟΔ. Αὕτη εἶναι ἀνεψιὰ τοῦ κυρίου Ἀντωνίου Γοισμύνδη, ἐμπόρου, ὃν καλῶς θὰ γνωρίζῃς.

ΓΟΥΛ. Δὲν ἐνθυμοῦμαι.

ΡΟΔ. Ἀνεχώρησεν, εἶναι ἤδη δύο ἔτη, καὶ ἐπῆγεν εἰς Ἀθάνην διὰ λογισμὸν τῆς

ΙΟΥΛ. (σιγὰ εἰς τὴν Καρολίνα). Ἄφες με ἥσυχον.

ΓΟΥΛ. Δυστυχὴς ἐξ αἰτίας μου ! . . Δὲν ἐννοῶ . . Ἐξήγησόν τε σαφέστερον.

ΚΑΡ. Κύριε, ἐγώ . .

ΙΟΥΛ. (σιγὰ εἰς τὴν Καρολίνα). Ἄφες με μόνην μετ' αὐτοῦ.

ΚΑΡ. Συγχωρήσατέ μοι ν' ἀποσυρθῶ. Ἡ καλή μου αὕτη φίλη θὰ σᾶς εἰπῇ τὸ πᾶν, ἐγὼ δὲν ἔχω τὸ θάρρος . . Ἀχ κύριε, ἐὰν ἐλαμβάνατε εὐσπλαγχνίαν τῆς θεσεώς μου, θὰ σᾶς ὀφείλω τὴν εὐτυχίαν ἐφ' ὅλης μου τῆς ζωῆς (ἀναχωρεῖ).

ΓΟΥΛ. Νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος ἂν καταλαμβάνω μίαν λέξιν. Αὕτη εἶναι δυστυχὴς ἐξ αἰτίας μου, καὶ ἔπειτα λέγει ὅτι δύναμαι νὰ τὴν εὐχαριστήσω ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς. Τοῦτο εἶναι μυστήριον.

ΙΟΥΛ. Τὸ ὁποῖον ἀμέσως ἐξηγεῖται. Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν ὅτι δὲν παρατηρεῖτε εἰς τὴν θλίψιν τῆς Καρολίνας τὴν αἰτίαν τοῦ γάμου τούτου ὅλως ἀναρμόστου καὶ προβλεπομένου ἐκ συμφέροντος ; Καὶ σᾶς, ὦ Κύριε, δὲν σᾶς τύπτει ἡ συνείδησις νὰ θελήσητε διὰ τῆς βίας νὰ θυσιάσητε μίαν πτωχὴν νέαν, ἥτις, ὅπως ὑπακούσῃ εἰς τὸν πατέρα της, θὰ γίνῃ σύζυγός σας, ἀλλ' ἥτις δὲν σᾶς ἀγαπᾷ, οὔτε θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ σᾶς ἀγαπήσῃ ;

ΓΟΥΛ. Δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ μὲ ἀγαπήσῃ ; Συγχωρήσατέ μοι, ἀλλ' ὅταν ὥρισα τοιοῦτον γάμον, αὕτη μὲ ἠγάπα τρυφερῶς, ἔπαιζε πάντοτε μετ' μοῦ, μὲ ἐθώπευε . .

ΙΟΥΛ. Πρὸ δέκα ἐτῶν. Τότε ἠγάπα τὰ γλυκίσματά σας, ἀλλὰ τώρα χρειάζεται ἄλλο τι ἢ γλυκίσματα, ὅπως σχηματίσωσι τὴν εὐτυχίαν της.

ΓΟΥΛ. Καὶ τί δύναμαι νὰ πράξω διὰ ν' ἀξιωθῶ τῆς ἀγάπης της ;

ΙΟΥΛ. Ν' ἀπορρίψητε καθ' ὁλοκληρίαν τὴν χεῖρα της· καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ τὴν ἐλευθερώσητε ἀπὸ τὰς ἐπιπλήξεις τοῦ φιλαργύρου πατρός της.

ΓΟΥΛ. Ν' ἀπορρίψω ! ! . .

ΙΟΥΛ. Καὶ πρὸς ἀνταμοιβὴν θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ καὶ σεβασθῇ ὡς μία τρυφερὰ θυγάτηρ !

ΓΟΥΛ. Τρυφερὰ παρηγορία ὡς . . .

ΙΟΥΛ. Ἀλλὰ τί ; Θὰ ἀποποιηθῆτε νὰ πράξητε τοῦτο, ἀφοῦ ἡ τιμὴ καὶ τὸ καθῆκον σᾶς τὸ ἐπιβάλλωσι ;

ΓΟΥΛ. Ἀλλ' ὡραία μου κόρη, σεῖς μοὶ ζητεῖτε τὸ ἀδύνατον. Εἰξεύρετε ὅτι τὸ συμφωνητικὸν τοῦ γάμου τούτου ἔδωκε πέρας εἰς μακρὰν τινα δίκην, καὶ διὰ μόνον νὰ ὑπανδρευθῶ τὴν ἀκριβῆ ἐκείνην νέα , παρεχώρησα ὅλα τὰ ὑπάρχοντά μου εἰς τὸν Ῥοδόλφον.

ΙΟΥΛ. Καὶ σεῖς ἐπαναλαμβάνετε τὴν δίκην μὲ τὸν πατέρα της, χωρὶς νὰ θυσιάσητε ἐκείνην τὴν δυστυχῆ ἀθῶαν !

ΓΟΥΛ. Ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον, σᾶς ἐπαναλαμβάνω· τί μέρος θὰ ἐπραττον, τώρα ὅπου ὅλοι εἰξεύρουσιν ὅτι λαμβάνω σύζυγον, καὶ ὕστερον ἀφοῦ ἐπερίμενα δεκα σχεδὸν ἔτη ν' αὐξηνθῇ ἡ σύζυγος ! . . Ν' ἀπορρίψω ! εἶναι ἀδύνατον.

ΙΟΥΛ. Καὶ θέλετε λοιπὸν καταχρώμενος τῶν δικαιωμάτων σας νὰ τὴν καταστήσητε δυστυχῆ διὰ παντότε ;

ΙΟΥΛ. Δυστυχῆ . . ὄχι βεβαίως· μάλιστα ἐπιθυμῶ νὰ τὴν καταστήσω εὐτυχεστάτην. Δὲν θὰ ἔχῃ νὰ ἐπιθυμήσῃ τι. Θὰ ζητήσω τὸ πᾶν διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω, καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι θὰ διαλυθῇ ἡ μελαγχολία της, ὅταν θὰ εἴμεθα ὑπανδρευμένοι.

ΙΟΥΛ. Ὑπανδρευμένοι ! . . (Ἂς ἀποπειραθῶμεν ἄλλο μέσον). Ὑπανδρευμένοι ;

ΓΟΥΛ. Βέβαια, ὑπανδρευμένοι.

ΙΟΥΛ. (μετὰ συλλογισμοῦ). Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ ὑπανδρευθῆτε τὴν σύζυγον ἄλλου ;

ΙΟΥΛ. Ὦ ! τί λέγετε ;

ΙΟΥΛ. (ὡς ἄνω). Τὴν ἀλήθειαν. Ἡ Καρολίνα εἶναι κρυφίως ὑπανδρευμένη.

ΓΟΥΛ. Χίλιοι διάβολοι ! μὲ ποῖον ;

ΙΟΥΛ. Μὲ τὸν γραφέα τοῦ κ. Ῥοδόλφου.

ΓΟΥΛ. Μεθ' ἑνὸς γραφέως !

ΙΟΥΛ. Ὅστις ὅμως εἶναι τίμιος νέος, καλῆς καταγωγῆς, καὶ μόνον διὰ δυστυχίας τῆς οἰκογενείας εὑρίσκεται σήμερον εἰς τόσον εὐτελῆ θέσιν. Δυστυχὴς Καρολίνα.

ΓΟΥΛ. Δυστυχὴς ἐγὼ ὅστις ἐμπαίχθην τόσον ἀνοήτως. Νὰ νυμφευθῶ τὴν σύζυγον. . .

ΙΟΥΛ. Ἀλλὰ, τί θέλετε ; εἶναι πρᾶγμα τετελεσμένον.

ΓΟΥΛ. Δυστυχὴς ἔστω ! Ἐθυσίασα τόσα χρήματα διὰ τὴν ὑπανδρείαν ταύτην, ἔκαμα τόσα ἔξοδα διὰ τὰ δῶρα τῶν γάμων.

ΙΟΥΛ. (γελῶσα). Θὰ χρησιμεύσωσι δι' ἄλλην νύμφην.

ΓΟΥΛ. Ἔ, μάλιστα, δὲν εὑρίσκονται τόσον εὐκόλως εἰς κάθε στιγμήν.

ΙΟΥΛ. Σεῖς ἀστειεύεσθε, κύριε· ἄνθρωπος τῶν γνώσεών σας, τῆς καλλονῆς σας, καὶ τὸ κυριώτερον τόσον πλούσιος ὡς ὑμεῖς, θὰ εὑρῇ πάντοτε χιλίας σοζύγους εἰς τὴν διάθεσίν του.

ΓΟΥΛ. Χιλίας ! Ἀχ θὰ ἦσαν πολλαὶ, δὲν θὰ ἤξευρον πῶς νὰ τὰς διαθέσω. Ἀλλ' ἂς ἀναλογισθῶμεν τὸν θυμὸν τοῦ Ῥοδόλφου ὅταν θὰ μάθῃ . .

ΙΟΥΛ. Κύριε, ἐγὼ σᾶς μετέδωκα ἰδιαιτέρως τὸ μυστικὸν, βεβαία οὖσα ὅτι θὰ ἐνωθῆτε μεθ' ἡμῶν, ὅπως ἐπιτύχωμεν τὴν συγχώρησιν τοῦ πατρὸς, καὶ ὅτι ἀπορρίπτοντες σεῖς ὁ ἴδιος τὴν χεῖρά της, θὰ δυνηθῆτε νὰ κρύψωμεν πρὸς τὸ παρὸν μίαν τρομερὰν ἐξομολόγησιν.

ΓΟΥΛ. Ἀλλὰ πῶς δύναμαι νὰ πράξω χωρὶς νὰ ἐξηγήσω τὸ πᾶν ;

ΙΟΥΛ. Δὲν θὰ σᾶς λείψωσι δικαιολογήσεις, ἀρκεῖ νὰ τὸ ἐπιθυμῆτε· δειχθῆτε ψυχρὸς, οὐχὶ βιαστικός . . παρατείνατε τὴν ἐποχὴν τῶν γάμων, ἕως ὅτου θὰ συμβουλευθῶμεν τὸ μέσον ὅπως ἐπιτύχωμεν κατὰ τὴν ἔννοιάν μας.

ΓΟΥΛ. Ἐράσμιον πλάσμα ! Τὸ συμφέρον ὅπερ ἔχετε διὰ τὴν φίλην σας, ἀποδεικνύει τὴν καλὴν σας καρδίαν, καὶ ἐγὼ θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καθ' ὅλα. Ὑπομονή ! Θὰ μείνω ἀκόμη ἄγαμος ! Καὶ ἂν σεῖς, ὡραία μου Ἰουλία . . ἂν σεῖς ἠθέλατε . .

ΙΟΥΛ. Ἐπιστρέφει ὁ κύριος Ῥοδόλφος . . . ἀποδείξατε ἀδιαφορίαν, βαρύτητα . . . .

ΓΟΥΛ. Εἶναι καλήτερον ν' ἀποσυρθῶ· τώρα δὲν θὰ ἤξευρον τί νὰ τοῦ εἰπῶ . . ἴσως θὰ παρεκτραπώμην.

ΙΟΥΛ. Ἀναχωρήσατε λοιπὸν . . . σᾶς συνιστῶ ἐχεμύθειαν.

ΓΟΥΛ. Μὴ φοβεῖσθε. Ὑγίαινε, ὡραία μου, θὰ κάμω πᾶν ὅ,τι σᾶς ἀρέσκει . . ἀλλ' ἐνθυμηθῆτε ὅτι δὲν δύναμαι νὰ μείνω πλέον ἐπὶ μακρὸν . . ἄγαμος ! . . (ἀναχωρεῖ).

ΙΟΥΛ. Ἰδοὺ εἰς πεπεισμένος· ἀλλ' ὁ ἄλλος εἶναι τόσον πονηρὸς ὅπου . . ὡς τόσον ὁ γάμος θὰ παραταθῇ καὶ ἔπειτα . . ἔρχεται ὁ διάβολος, προσοχή !

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΡΟΔΟΛΦΟΣ καὶ ἡ ῥηθεῖσα.

ΡΟΔ. (Ἰδού την ! Θὰ ἦναι καλήτερον νὰ τὴν προετοιμάσω κατὰ τὴν γνώμην μου πρὶν μάθῃ παρ' ἄλλου τινὸς τὴν ἀλήθειαν !)

ΙΟΥΛ. (Τί ἄσχημος μορφή ! Αἰσθάνομαι ὅτι μετ' αὐτοῦ ὅλη μου ἡ σταθερότης χάνεται !)

ΡΟΔ. Ποῦ εἶναι ἡ Καρολίνα ;

ΙΟΥΛ. Εἰς τὸ δωμάτιόν της.

ΡΟΔ. Καὶ ὁ Γουλιέλμος ;

ΙΟΥΛ. Καὶ αὐτὸς ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του.

ΡΟΔ. Ἔχει καλῶς. Πλησιάτατε, Ἰουλία, ἔχω νὰ σᾶς ὁμιλήσω.

ΙΟΥΛ. Πρὸς ἐμέ ; (Διάβολε εἰξεύρει ἴσως ! . .) Ἰδού με . .

ΡΟΔ. Καθήσατε. (κάθηνται). Ἐδῶ, πλησίον μου, ἀκριβῆ μου· (μετὰ γλυκύτητος).

ΙΟΥΛ. (Εἶναι πολὺ καλός ! δὲν μοὶ ἀρέσκει !)

ΡΟΔ. Ὀφείλω μετὰ μεγίστης μου λύπης νὰ σᾶς γνωστοποιήσω θλιβερὰν τινὰ εἰδησιν.

ΙΟΥΛ. Ὦ Θεέ ! Περὶ τίνος πρόκειται ;

ΡΟΔ. Ἔλαβον πρὸ ὀλίγου μίαν ἐπιστολὴν ἐκ Κάδικος.

ΙΟΥΛ. Ἀπὸ τὸν θεῖόν μου ;

ΡΟΔ. Ὄχι, ἀπὸ ἕνα φίλον του.

ΙΟΥΛ. Οὐρανέ ! Αὐτὸς λοιπὸν χειροτερεύει ;

ΡΟΔ. Τί θέλετε, τέκνον μου ! . . Εἶναι πολὺ γέρων . . πρὸ πολλῶν μηνῶν ὑποφέρει ἀπὸ τόσα δεινά . . Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προετοιμάζεσθε . .

ΙΟΥΛ. Κύριε, δι' εὐσπλαγχνίαν, μὴ μὲ τιμωρεῖτε περισσότερον ! Τί σᾶς ἔγραψαν περὶ αὐτοῦ ;

ΡΟΔ. Ἡσυχάσατε, Ἰουλία, σεῖς εἶσθε καλὴ κόρη, δικαία, καὶ διὰ τοῦτο εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐνδώσητε εἰς τὰς θελήσεις τοῦ Οὐρανοῦ ! Ὁ θεὸς σας διὰ μίαν αἰφνίδιον ἀσθένειαν εἰς τὸν ἐγκέφαλον . .

ΙΟΥΛ. Τελειώσατε.

ΡΟΔ. Ἀπεβίωσεν εἰς τὰς 6 τρέχοντος μηνός.

ΙΟΥΛ. Ὦ Θεέ !

ΡΟΔ. Θάρρος, ἀκριβή μου, θάρρος· δὲν ἠδύνατο νὰ ζήσῃ πλέον ἐπὶ μακρόν. Ἡ ἡλικία του, αἱ ἀνησυχίαι του ἦσαν τόσον σφοδραί ! Ἡσυχάσατε, ἐστὲ δικαία.

ΙΟΥΛ. Δυστυχῆ θεῖε ! (κλαίουσα). Ἂν ἠδυνάμην τοὐλάχιστον νὰ τὸν βοηθήσω εἰς τὰς τελευταίας του στιγμάς . . . . νὰ λάβω τὴν εὐχήν του ! . .

ΡΟΔ. Τὴν ἐλάβατε, καλή μου Ἰουλία. Ὁ συμβολαιογράφος ὅστις μοὶ ἔγραψε, μοὶ τὸ βεβαιοῖ . . Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ λυπεῖ περισσότερον εἶναι ὅτι ὁ θεῖος σας, ἕνεκα τῶν τελευταίων ἐμπορικῶν του ζημιῶν, ἀπεβίωσε πτωχὸς, καὶ δὲν σᾶς ἄρησεν ἄλλο ἢ τὴν μόνην ἀρετήν σας διὰ μόνον μέσον συντηρήσεως. Ἀλλ' ἐγὼ τοῦ ἔλεγον πάντοτε, πρόβλεψε διὰ τὴν ἀνεψιάν σου . .

ΙΟΥΛ. Ὁ καλός μου θεῖος ἔκαμε πολλὰ δι' ἐμὲ, καὶ θὰ τοῦ ἀναγνωρίζω αἰώνιον εὐγνωμοσύνην.

ΡΟΔ. Τί καλὴν καρδίαν ἔχετε ! Καὶ ἐγὼ, βλέπετε ἔχω νὰ λάβω πολλῶν μηνῶν συντήρησίν σας . . . Ἀλλὰ δὲν σκέπτομαι καὶ δὲν θέλω . .

ΙΟΥΛ. Πῶς, δὲν ἐπρόβλεπε ;

ΡΟΔ. Ναί· ἀλλ' ὅπως καλήτερον ἠδύνατο· ἐπειδὴ αἱ ὑποθέσεις του πρὸ πολλοῦ δὲν ἔβαινον καλῶς . . Ἀλλ' ἂς μὴ σκεπτώμεθα . . ἐγὼ δωρίζω τὸ πᾶν . . λυποῦμαι μόνον διὰ σᾶς . . σᾶς ἐγκατέλειψε πτωχήν !

ΙΟΥΛ. Κύριε, ἕως ὅτου θὰ δύναμαι νὰ ζῶ τιμίως διὰ τῶν κόπων μου, δὲν θὰ παύσω ποτὲ τοῦ νὰ εὐλογῶ τὴν μνήμην του, καὶ τὰς συνεχεῖς παρακλήσεις ἃς θὰ κάμνω εἰς τὸν οὐρανὸν δι' αὐτὸν, θὰ ἦναι ἀπόλυτος ἀπόδειξις τῆς εὐγνωμοσύνης μου. Δυστυχῆ θεῖε ! (κλαίει).

ΡΟΔ. Ἔχετε θάρρος, μὴ λυπεῖσθε τόσον. Σεῖς θὰ ἔχητε εἰς ἐμὲ ἕνα φίλον, ἕνα . . Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπανδρεύων τὴν θυγατέρα μου, δὲν εἶναι πλέον ὀρθὸν νὰ μένητε μόνη εἰς τὴν οἰκίαν μου . . ἀλλ' ἠδύνατο.

ΙΟΥΛ. Μὴ φοβεῖσθε, κύριε, δὲν θὰ σᾶς εἶμαι πλέον ἐνοχλητικὴ· θ' ἀναχωρήσω τὸ ταχύτερον ἐκ τῆς οἰκίας σας καὶ τοιουτοτρόπως . .

ΡΟΔ. Ἀλλὰ σεῖς ἐκλαμβάνετε κακῶς τοὺς τιμίους σκοπούς μου . . Ἐγὼ μάλιστα θέλω νὰ σᾶς συνδράμω . .

σου, ἵνα μὴν ἀποχωρισθῶ ποτὲ πλέον. Ἀλλὰ μὴ μένης μόνη, διότι λυπεῖσε περισσότερον ... Ὕπαγε παρὰ τῇ Καρολίνᾳ, ἐξέλθετε ὁμοῦ τῆς οἰκίας . . διασκέδασε δι' ἀγάπην μου.

ΙΟΥΛ. Ἄχ Ῥοβέρτε ! μόνον ὁ ἔρως σου δύναται νὰ μὲ παρηγορήσῃ διὰ τὴν ὀλεθρίαν ἀπώλειαν τοῦ καλοῦ μου θείου.

ΡΟΒ. Καὶ ἐγὼ θὰ σὲ ἀγαπήσω ἐνδομύχως, ψυχή μου, καὶ θὰ ἦμαι πάντοτε παρὰ τῷ πλευρῷ σου. (ἐναγκαλίζονται καὶ ἡ Ἰουλία ἀναχωρεῖ). Μόλις καταλαμβάνω τὸν ἑαυτόν μου ! Ἐγὼ κύριος ἑξήκοντα χιλιάδων σκούδων ! Ποῖος ἠδύνατο νὰ συλλογισθῇ τοῦτο. Ἂς τρέξωμεν ἀμέσως νὰ ἑτοιμάσωμεν τὰ πάντα διὰ τὴν ἀναχώρησιν ; . . Γρήγορα εἰς Κάδικα . . εἰς Κάδικα . . Τί ἁμαρτία νὰ μὴ γνωρίζω τὴν Ἱσπανικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ δὲν βλάπτει τόσον, ὅταν ὑπάρχουσι χρήματα τὸ πᾶν ἐκτελεῖται ἀμέσως . . Ἀλλὰ πῶς νὰ κάμω τώρα διὰ τὸ ταξείδιον ; Τί ζῶον εἶμαι ! δὲν εἶναι ὁ Ἐρρῆκος ὅστις θὰ λογισθῇ εὐτυχὴς δυνάμενος νὰ μὲ ὑπηρετήσῃ ! . . Ὅταν εἴμεθα συμμαθηταὶ δὲν μοὶ ἠρνήθη ποτὲ, ὁσάκις τῷ ἐζήτησε ὡς δάνειον χρήματα . . . πολὺ δὲ περισσότερον τώρα, ὅπου πρόκειται περὶ κληρονομίας ἑξήκοντα χιλιάδων σκούδων, ἤτοι ἑνὸς σημαντικοῦ κεφαλαίου . . Τί ποσόν ! Πόσα χρήματα ! Γρήγορα λοιπὸν χωρὶς νὰ χάνω καιρὸν εἰς Κάδικα . . εἰς Κάδικα (διὰ ν' ἀναχωρήσῃ).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ καὶ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ἀπὸ διάφορα μέρη, καὶ ὁ ῥηθεὶς.

ΓΟΥΛ. Ἔ, ἔ, νέε, μίαν λέξιν.

ΡΟΒ. Δὲν δύναμαι, ὑπάγω εἰς Κάδικα.

ΑΝΤ. Κύριε Ῥοβέρτε, ὁ αὐθέντης μου σᾶς θέλει.

ΡΟΒ. Δὲν δύναμαι, ὑπάγω εἰς Κάδικα (διὰ ν' ἀναχωρήσῃ).

ΓΟΥΛ. Ἀλλὰ . .

ΑΝΤ. Ἐὰν . . .

ΡΟΒ. Μὴ μ' ἐνοχλῆτε, θὰ μάθητε τὸ πᾶν· ὑπάγω εἰς Κάδικα, ὑπάγω εἰς Κάδικα. (ἀναχωρεῖ).

ΓΟΥΛ. Εἰς Κάδικα ;(θεωρῶν ὁ εἷς τὸν ἄλλον).

ΑΝΤ. Εἰς Κάδικα ; (ὡς ἄνω).

ΓΟΥΛ. Εἶναι τρελλός ;

ΑΝ. Ὑπῆρξε πάντοτε τοιοῦτος (ἀναχωροῦσι).

Τέλος τῆς δευτέρας πράξεως.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΡΟΔΟΛΦΟΣ ἐξερχόμενος σκεπτικὸς ἐκ τοῦ δωματίου του, ἔπειτα Γουλιέλμος.

ΡΟΔ. Τίς θὰ τὸ ἐμάντευε ποτέ ! Ἑξήκοντα χιλιάδες σκούδα ! Μὰ τὸν Βάκχον ! ἐγὼ ἐνόμιζα τὸν Γισμόνδη μέτριον ἀνθρωπον, ἀλλ' οὐδέποτε ἐφανταζόμην ὅτι αὐτὸς εἶναι τόσον πλούσιος ! Ὦ ἐὰν ἐπετύγχανε τὸ σχεδίόν μου ! Ἐὰν ἐκείνη ἡ εὐμορφοῦλα ἐδέχετο τὴν χεῖρα μου . . Καὶ διατί ὄχι ! Νομίζουσα ὅτι εἶναι πτωχὴ, αἱ γεννᾶται προσφοραί μου . . Ὦ τύχη, τύχη ! τοῦτο θὰ ἦτον εὐτυχία διὰ τὸν πτωχόν μικρόν σου υἱόν. (καθεται σκεπτόμενος).

ΓΟΥΛ. (χωρὶς νὰ τὸν παρατηρήσῃ). Εἰς Κάδικα ! Τί ὡραῖος τρελλός ! . . Εἰς Κάδικα, καὶ δὲν ἀκούει λέξιν ! Ἤθελον νὰ τὸν εἰδοποιήσω ὅτι εἶμαι ἐνήμερος τῶν διατρεχόντων, ὅπως μὲ καλοκυτταζῇ . . Ὦ εἶναι ἐδῶ ἴσα ἴσα ὁ Ῥοδόλφος ! Τί θὰ τοῦ εἴπω ; Μοὶ ἔθεσαν εἰς μέγα συλλογισμόν ! . . Ἀλλὰ τί δὲν θὰ ἐπραττον δι' ἐκείνην τὴν ἀκριβῆ Ἰουλίαν ;

ΡΟΔ. Ὦ καλὸς ἦλθεν ὁ νέος γαμβρός μου !

ΓΟΥΛ. (Ὦ διάβολε ! Πῶς νὰ πράξω τώρα νὰ μὴ φανῶ ψυχρός, σκεπτικός).

ΡΟΔ. Τί ἔχεις, Γουλιέλμε; δὲν μοὶ φαίνεσαι εὔθυμος κατὰ τὸ σύνηθές σου ! . . Ἀ καταλαμβάνω, ἐκείνη ἡ κακὴ Καρολίνα σὲ ἔκαμε νὰ τὴν ἐρωτευθῇς μανιωδῶς ; Ἔ, αὐτὴ μετὰ τοῦ μελαγχολικοῦ της ὕφους εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τὴν καρδίαν ἑνὸς ἀνεισθήτου ἀνθρώπου, καὶ ἐγὼ ἤμην παραβέβαιος ὅτι γρήγορα θὰ σοὶ ἄλλαζε τὴν κεφαλήν !

ΓΟΥΛ. (Ἐὰν ἐγένετο σύζυγός μου ;) Ἔ ἀκριβῆ Ῥοδόλφε, δὲν εἶναι ὁ ἔρως ὅστις ἤδη μὲ ἀνησυχεῖ . . ἀλλὰ σκέπτομαι, διὰ τὸ διάβημα ὅπερ πρόκειται νὰ πράξω . . Νὰ νυμφευθῶ εἰς τοιαύτην ἡλικίαν !

ΡΟΔ. Τί λέγεις ! Σὺ ὅστις τόσον καιρὸν ἐπεθύμασες νὰ νυμφευθῇς, ἀρίνεσαι νὰ περιβάλλεσαι ἤδη ὑπὸ τοιούτους ἀνοήτους φόβους ! Ὁποῖα εἶναι λοιπὸν ἡ ἡλικία τοῦ γάμου, ἂν οὐχὶ ἡ ἰδική μας ; Συλλογίζεσαι ὅτι θὰ παραδεχόμην ἐγὼ νὰ ὑπανδρευθῇ ἡ θυγάτηρ μου μὲ ἀνόητον τινὰ νέον, ὅστις μετὰ παρέλευσιν τοῦ πρώτου ἔρωτος, θὰ τὴν ἀπεκαθίστας ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου δυστυχῆ ; . . Ὄχι, ὄχι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, οἱ ἄνδρες δέον νὰ νυμφεύωνται οὐχὶ νεανίσκοι, ἀλλ' ἐνήλικες, ὄντες φρόνιμοι ἐκ πείρας, ὅπως ἡμεῖς εἴμεθα, καὶ ἐγὼ εἶμαι λίαν εὐχαριστημένος ἐκλέξας διὰ γαμβρόν μου ἄνθρωπον πλούσιον, τίμιον καὶ σώφρονα καθ' ὅλας τὰς ἀποδείξεις.

ΓΟΥΛ. Σὲ εὐχαριστῶ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἴδῃς ἂν καὶ ἡ Καρολίνα ἔχῃ δι' ἐμὲ τοιαύτην καλὴν γνώμην, καὶ ἂν σκέπτεται ὅπως ἡμεῖς.

ΡΟΔ. Καὶ διατὶ ὄχι ; Αὕτη σὲ ἠγάπησε πάντοτε, ἐκτίμησε . .

ΓΟΥΛ. Ὡς φίλον τοῦ πατρός της, ἀλλ' ὡς σύζυγον, τὸ πρᾶγμα διαφέρει πολύ !

ΡΟΔ. Γοσλιέλμε, ἡ ὁμιλία σου μοὶ φαίνεται λίαν παράδοξος . . Θ' ἀμφιβάλλῃς ἴσως ὅτι ἡ θυγάτηρ μου . .

ΓΟΥΛ. Μάρτυς μου ὁ Οὐρανός ! Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο αὕτη νὰ ἔχῃ ἤδη . . ἠξεύρεις καλῶς ὅτι ἡ νεότης ὅσον περισσότερον ἐπιβλέπεται, τόσον περισσότερον . .

ΡΟΔ. Ὦ τέλος, ἐξήγησου καλήτερον. Σὺ βεβαίως δὲν ὁμιλεῖς ἤδη εἰς τὸν ἀέρα. Θὰ ἐτόλμησεν ἴσως ἡ Καρολίνα νὰ σοὶ δηλώσῃ ὅτι εἶναι ἐναντία διὰ τοὺς γάμους τούτους ;

ΓΟΥΛ. Ἀληθῶς . . ναί . . αὕτη.

ΡΟΔ. Ἀνόητη ! Εἰξεύρω νὰ τὴν κάμω νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὰς ἐπιθυμίας μου καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλω τὴν ἀναγκάσει διὰ τῆς βίας . .

ΓΟΥΛ. Διὰ τῆς βίας ; Οἴμοι ! φίλε, οἴμοι ! Ὀφείλομεν νὰ ὦμεν ἐπιεικεῖς ἐὰν προηγούμενός τις ἔρως σας . .

ΡΟΔ. Τί ἀκούω ! Εἶναι δυνατὸν ἡ θυγάτηρ μου . . Ἐπικατάρατη ! Ἐὰν τοιοῦτόν τι συμβαίνῃ, εἶμαι ἄξιος . . ἀλλὰ θὰ μάθω παρ' αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν (διὰ ν' ἀναχωρήσῃ).

ΓΟΥΛ. Στῆθι ! μὴ κάμνεις τρέλλας. Ἤδη ἡ βία σου καὶ ὁ θυμός σου δὲν θὰ ἐπροξένουν ἄλλο τι ἢ ἀνωφελῆ δημοστευσιν.

ΡΟΔ. Ἀλλὰ, Γουλιέλμε, δὲν ἐννοῶ . . ἐξηγήσου καλήτερον . . ἄλλως . .

ΓΟΥΛ. Φιλοσοφίαν, καλέ μου φίλε· εἶναι γυναῖκες, τὸ πᾶν ἐλέχθη.

ΡΟΔ. Ζήτω ὁ οὐρανὸς, ἀλλὰ δὲν εἶπες πόθεν γεννῶνται αἱ ὑποψίαι σου.

ΓΟΥΛ. Ὑποψίαι ; Εἶναι πράγματα ὡραῖα καὶ καλά ! . . Ῥοδόλφε, ἐὰν μὲ ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἦσε σώφρων, δίκαιος . .

ΡΟΔ. Ἐν ὀνόματι τῆς φιλίας μας, μὴ μὲ κρατῇς περισσότερον εἰς τὴν ἀμηχανίαν μου ταύτην.

ΓΟΥΛ. (εἶναι καλήτερον νὰ τῷ ἐξηγήσω ἀμέσως τὸ πᾶν). Μάθε λοιπὸν ὅτι ἡ θυγάτηρ σου, ἀλλὰ σοὶ συνιστῶ νὰ μὴ μ' ἐκθέσῃς . .

ΡΟΔ. Τελείωσε.

ΓΟΥΛ. Ἡ θυγάτηρ σου εἶναι κρυφίως ὑπανδρευμένη !

ΡΟΔ. Ὦ Θεέ ! Τί ἀκούω !

ΓΟΥΛ. Τὸ εἶπον . . . (Ἡ τώρα ἡ ἀργότερα ἔπρεπε νὰ τὸ μάθῃ).

ΡΟΔ. Δὲν εἶναι δυνατὸν, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω.

ΓΟΥΛ. Ἡ ἰδίαμοὶ τὸ ἐνεπιστεύθη πρὸ ὀλίγου.

ΡΟΔ. Ὦ δυστυχὴς ἐγώ ! Ἀλλὰ τίς ὑπῆρξεν ὁ τολμητίας, ὅστις κατεχράσθη τῆς ἐμπιστοσύνης της ; . . τίς ὑπῆρξεν ὁ ἀπατεὼν ;

ΓΟΥΛ. Θὰ σοὶ τὸ εἰπῶ, ἀλλ' ἔχε φρόνησιν ! . . τώρα δὲν σοὶ μένει ἄλλη θεραπεία, ἢ τὸ μυστικὸν καὶ ἡ συγχώρησις.

ΡΟΔ. Συγχώρησιν ! Μάχαιραν εἰς τὴν καρδίαν !

ΓΟΥΛ. Τί εἴπες ; Δι' ἀγάπην Θεοῦ ἔσο δίκαιος . . Ἐπὶ τέλους τί πταίουσιν αὐτοὶ ἐὰν ζῶντες ὁμοῦ . .

ΡΟΔ. Ὁμοῦ ; . . Ἀλλὰ τελείωσε μίαν φορὰν· εἰπέ μοι τίς εἶναι ὁ ἀπατεὼν, ὁ κακοῦργος ὅστις ἐτόλμησε . .

ΓΟΥΛ. Εἶναι ὁ νέος ἐκεῖνος ὅστις μένει εἰς τὴν οἰκίαν σου ὡς ὑπάλληλός σου, ὅστις μὴν ἐλπίζων ὅτι θὰ λάβῃ τὴν συγκατάθεσίν σου, ἐνόμισε καλὸν νὰ τὴν νυμφευθῇ κρυφίως.

ΡΟΔ. Ἐκεῖνος ! Ὦ πτωχὸς ἐγώ, τί κτύπημα εἶναι τοῦτο ;

ΓΟΥΛ. Θάρρος, Ῥοδόλφε . . Τώρα τὸ κακὸν εἶναι τετελεσμένον . . λοιπὸν εἶναι ἀνωφελὲς νὰ λυπῆσαι . .

ΡΟΔ. Μὲ τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον ; . . Ἄχ !

ΓΟΥΛ. Ἐπληροφορήθην ὅμως, ὅτι εἶναι καλὸς νέος, τίμιος καὶ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας . .

ΡΟΔ. Τί μὲ ἐνδιαφέρουν οἱ τίτλοι του !

ΓΟΥΛ. Σὺ εἶσαι πλούσιος καὶ δύνασαι . .

ΡΟΔ. Καὶ τὰ πλούτη μου ἅτινα ἀπέκτησα διὰ τῆς ἐργασίας μου καὶ κόπων τοσούτων ἐτῶν, ὀφείλουσι νὰ παραδοθῶσιν εἰς ἕνα ἀπατεῶνα, πειναλέον ! . . Ὄχι, διὰ χιλίους δαίμονας, ὄχι ! . . Τοιοῦτος γάμος εἶναι ἄκυρος, ναὶ εἶναι ἄκυρος, καὶ παρὰ νὰ συγκατανεύσω προτιμῶ νὰ τοὺς φονεύσω ἀμφοτέρους διὰ τῶν χειρῶν μου.

ΓΟΥΛ. Φίλε συλλυποῦμαι διὰ τὸ ἀτόπημα τοῦτο, ἀλλὰ δὲν συμμερίζομαι τὴν τόσην σου ὀργήν· συμφέρει νὰ ὦμεν ἐπιεικέστεροι, καὶ μάλιστα, ὅταν πρόκειται περὶ ἐρωτικῶν σφαλμάτων.

ΡΟΔ. Ἀλλὰ πῶς, πῶς ἠδυνήθη νὰ ἐρωτευθῇ τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον ; Πῶς νὰ τολμήσῃ νὰ πράξῃ τοιοῦτον ἔγκλημα, χωρὶς ἐγὼ οὔτε κἂν νὰ τὸ ὑποπτευθῶ ἠδυνάμην ; . .

ΓΟΥΛ. Πῶς, πῶς ! Πῶς γίνονται ὅλαι αἱ τοιαῦται πράξεις· διὰ

ΙΟΥΛ. Συγχωρήσατέ μοι, . . . βλέπετε τὴν θέσιν εἰς ἣν εὑρίσκομαι . .

ΡΟΔ. Σᾶς συγχωρῶ, ἀλλὰ θέλω μὲ κάθε τρόπον νὰ σᾶς παρηγορήσω. Ἰουλία, σεῖς τώρα εἶσθε πτωχὴ καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προστασίας, ἐνῷ ἐγὼ εἶμαι πλούσιος καὶ ἔχω εἰλικρινῆ καὶ σταθερὰν καρδίαν . . Ἐὰν λοιπὸν δέχησθε τὴν χεῖρά μου, σᾶς ἀποκαθιστῶ κυρίαν ἐμοῦ καὶ παντὸς ὅτι κατέχω.

ΙΟΥΛ. Τί λέγετε, κύριε ;

ΡΟΔ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρὸ πολλοῦ ἐκράτουν ἐνδομύχως ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Μάθετε λοιπὸν ὅτι ἐπερίμενα τὴν ἐπάνοδον τοῦ θείου σας, ὅπως θέσω εἰς ἐνέργειαν τὸν σκοπόν μου τοῦτον. Σεῖς μ' ἐνδιαφέρεσθε πάντοτε καὶ ὁ ἔρως . .

ΙΟΥΛ. Κύριε . .

ΡΟΔ. Γνωρίζω καλῶς ὅτι δὲν εἶναι τώρα κατάλληλος καιρὸς νὰ σᾶς ὁμιλῶ διὰ τοιαῦτα πράγματα . . Ἀλλὰ λυποῦμαι νὰ σᾶς βλέπω τόσον τεθλιμμένην . . δὲν θὰ ὑπῆρχε τόση εὐτυχία ἂν ἠδύναντο νὰ γίνωσι διπλαῖ ὑπανδρείαι, καὶ σᾶς ἀπαλλάξω τοιουτοτρόπως τῆς θλίψεώς σας. Θὰ σᾶς λατρεύω ὡς θεὰν, θὰ ἦσθε ὁ μόνος μου συλλογισμὸς, ἡ ψυχή μου.

ΙΟΥΛ. Ὦ ! ἂς τελειώσωμεν, σᾶς παρακαλῶ. Εἶναι ἀναίδεια ὑμῶν νὰ θέλητε νὰ μὲ βασανίζητε ἐπὶ τοῦ παρόντος . . (κλαίει).

ΡΟΔ. Ἔχετε δίκαιον, ὡραία Ἰουλία· θὰ ὁμιλήσωμεν μὲ περισσοτέραν ἡσυχίαν. Τώρα εἶναι δίκαιον νὰ σᾶς ἀφήσω ἐλευθέραν . . Ὑγίαινε· παρηγορηθεῖτε, παρηγορήσατέ μοι, καὶ θὰ παρηγορηθῶμεν. Ἐὰν τοῦτο ἐπιτύχω, εἶμαι ὁ ἐξοχώτερος καὶ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. (ἀναχωρεῖ).

ΙΟΥΛ. Δυστυχῆ θεῖε ! Μὲ ἠγάπα τόσον, μ' ἐθεώρει ὡς θυγατέρα του, καὶ ἐγὼ, ἀχάριστος, ἐναντίον τῶν εὐεργεσιῶν του, ὑπανδρεύθην ἄνευ τῆς συνεναίσεώς του ! . . δὲν ἔχω πλέον ἐλπίδα νὰ λάβω τὴν συγχώρησίν του ! Ὦ πόσον εἶμαι δυστυχής !

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ καὶ ἡ ῥηθεῖσα.

ΡΟΒ. Τέλος πάντων ἐτελείωσα ! Ὦ τώρα δύναμαι νὰ τρέξω εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Ἐρρίκου καὶ . . Τί ἔχεις Ἰουλίαμου ; Διατί κλαίεις ;

ΙΟΥΛ. Ἄχ Ῥοβέρτε, ὁ δυστυχὴς θεῖός μου . .

ΡΟΒ. Τὸ γνωρίζω, εἶναι ἐκ νέου ἀσθενής.

ΙΟΥΛ. Δὲν ζῇ πλέον.

ΡΟΒ. Ἀληθῶς ; Τοιουτοτρόπως ἔπαυσε νὰ ἦναι ἀσθενής ! . . Ἀλλὰ πῶς τὸ εἰξεύρεις ;

ΙΟΥΛ. Μὲ τὸ εἶπε πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Ῥοδόλφος.

ΡΟΒ. Ὁ διάβολος κακῶν εἰδήσεων ! Ἀλλὰ τί διάβολον ! . . Νὰ κάμῃ τόσον μακρυνὸν ταξείδιον εἰς ἐκείνην τὴν ἡλικίαν ! . . Ἀλλὰ μὴ κλαίεις . . ἔχε θάρρος . . εἰς τί χρησιμεύει νὰ λυπῆσαι ;

ΙΟΥΛ. Οὐδεὶς μοὶ μένει πλέον ἐπὶ τῆς γῆς !

ΡΟΒ Πῶς ; Καὶ ἐγὼ τί εἶμαι ; Μὴ φοβεῖσαι ὄχι, θησαυρέ μου· θὰ σὲ ἀγαπήσω διὰ δέκα καὶ τοιουτοτρόπως θὰ ἔχῃς εἰς μόνον ἐμὲ ἀναρίθμητον οἰκογένειαν.

ΙΟΥΛ. Ἀστειεύεσαι Ῥοβέρτε ;

ΡΟΒ. Ὄχι. Προσπαθῶ νὰ σὲ παρηγορήσω, ἂν ἦναι δυνατόν. Ἀλλ' εἰπέ μοι θὰ χρειασθῇ νὰ ἐπιφορτίσωμεν κανένα πρόσωπον διὰ τὴν κληρονομίαν ;

ΙΟΥΛ. Ὅπως μοὶ εἶπεν ὁ κ. Ῥοδόλφος, ὁ δυστυχὴς θεῖός μου ἀπώλεσε πᾶν ὅ,τι εἶχε κατὰ τὴν τελευταίαν ἀγορὰν τῆς μετάξης καὶ οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθη νὰ μοὶ ἀφήσῃ, ἢ τὴν τελευταίαν του εὐλογίαν.

ΡΟΒ Ὦ δυστυχέστατε θεῖε ! Τώρα μόλις αἰσθάνομαι ὅλην τὴν θλίψιν ! Ἐσχημάτιζα ὅλας τὰς ἐλπίδας μου ἐπὶ τῆς περιουσίας του, ὠνειρεύομην πλούτη, εὐχαριστήσεις. Ἀλλὰ θ' ἀφησε τοὐλάχιστον τὸ κιβώτιον, ἐπανωφόριον καὶ τὰ ὑποκάμισά του.

ΙΟΥΛ. Δι' εὐσπλαγχνίαν Θεοῦ, Ῥοβέρτε, μὴ μὲ λυπεῖς περισσότερον.

ΡΟΒ. Συγχώρησον, ἀκριβή μου, ἀλλ' εἶναι ἤδη ἀνάγκη νὰ κάμωμεν τὸν λ/σμόν. Ὡς τόσον . . .

ΙΟΥΛ. Συμφέρει ν' ἀναχωρήσωμεν ἀμέσως ἐκ τῆς οἰκίας ταύτης.

ΡΟΒ. Διὰ ποίαν αἰτίαν ;

ΙΟΥΛ. Ἐὰν ἐγνώριζες ! . . Ὁ κ. Ῥοδόλφες πρὸ ὀλίγου μὲ ἐνόχλησε μὲ χιλίας ἐρωτικὰς δηλώσεις.

ΡΟΒ. Μπά ! τί διάβολον τοῦ ἦλθεν εἰς τὴν κεφαλήν ; Ἀφότου τὸν γνωρίζω, οὐδέποτε τὸν ἤκουσα νὰ ὁμιλήσῃ δι' ἔρωτα εἰς καμμίαν γυναῖκα.

ΙΟΥΛ. Καὶ εἰς ἐμὲ ἐφάνησαν νέαι αἱ ὀχληραί του τρυφερότητες.

ΡΟΒ. Ἀλλὰ τί σοῦ εἶπε ;

ΙΟΥΛ. Χιλίας ὑποσχέσεις καὶ ἐτελείωσε προσφέρων μοι τὴν χεῖρα του καὶ τὴν καρδίαν του !

ΡΟΒ. Τὴν καρδίαν του ; Ἀκριβή ! ὕστερον ἀφοῦ σὲ ἐμεταχειρίζετο ὡς ὑπηρέτριαν.

ΙΟΥΛ. Ἂς ἀναχωρήσωμεν λοιπὸν τὸ ταχύτερον . . Ἀλλὰ καὶ ἡ πτωχὴ Καρολίνα ;

ΡΟΒ. Κατὰ πρῶτον εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν ἐκβάλλωμεν ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ κυνὸς τούτου, καὶ κατὰ δεύτερον, κυρία κόμησσα, σᾶς γνωστοποιῶ μετὰ λύπης μου ὅτι δὲν δύναμαι ἀπόψε νὰ σᾶς ἐξοικονομήσω, ὅπως δειπνήσητε, κοιμηθῆτε κλπ.

ΙΟΥΛ. Ῥοβέρτε, ὁ ἀστεϊσμός σου κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην μὲ κάμνει ν' ἀμφιβάλλω περὶ τῆς καλῆς καρδίας σου.

ΡΟΒ. Μὴ μὲ ἀδικεῖς τόσον ! Εἶμαι ἴσως πλέον εὐαίσθητος παντὸς ἄλλου . . ἀλλὰ τί θέλεις ; Αἱ λύπαι μου παρέρχονται ὡς λάμψις, καὶ τὰς ὑπερνικᾷ πάντοτε ἡ φυσικὴ εὐθυμία μου . . Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἤμην τοιουτοτρόπως, πῶς θὰ ἠδυνάμην νὰ ὑποστῶ τόσας δυστυχίας καὶ τόσας πείνας ἐναντίας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ στομάχου ;

ΙΟΥΛ. Τρελλέ !

ΡΟΒ. Ἰδού, ἀκριβή μου, βλέπων σε τώρα νὰ κάμνῃς τὸ στοματάκι σου γελαστὸ, εὐχαριστοῦμαι τόσον ὡς . . . ὡς ἂν ἐχρεώστουν νὰ παρευρεθῶ εἰς πολυτελὲς γεῦμα . . ἓν ἐξ ἐκείνων τῶν γευμάτων, τοῦ ὁποίου οὔτε τὴν ὀσμὴν δὲν θ' ἀκούσω πλέον.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΑΝΤ. Κυρία Ἰουλία, ὁ ταχυδρόμος ἀφῆκε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δι' ὑμᾶς.

ΙΟΥΛ. (τὴν παρατηρεῖ). Ἐκ Κάδικος. Ἄχ ! μαντεύω τὸ περιεχόμενον.

ΑΝΤ. Τῷ ἔδωκε διὰ ταχυδρομικὸν τέλος τριάκοντα σολδία.

ΙΟΥΛ· Τώρα . .

ΑΝΤ. Ἔ μὲ τὴν ἡσυχίαν σας.

ΡΟΒ. Ὕπαγε, ὕπαγε, τώρα σοὶ τὰ δίδω ἐγώ.

ΑΝΤ. Σεῖς ; (γελᾷ) Μὲ τὴν ἡσυχίαν σας. (ἀναχωρεῖ).

ΙΟΥΛ. Θεῖέ μου ! ἀκριβέ μοι θεῖε ! δὲν θὰ σὲ ἐπανίδω πλέον (ἀναγινώσκει).

ΡΟΒ. Πάλιν τὰ ἴδια ! Δός μοι τὴν ἐπιστολήν . . Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ λυπῆσαι τόσον πολύ ! Θὰ τὴν ἀναγνώσω ἐγώ. (ἀναγινώσκει σιγά). Ὦ Θεέ ! Ὦ Θεέ ! Ἄχ τί ἀνέγνωσα !

ΙΟΥΛ. Τί ἔχεις ; μήπως ὑπάρχει καμμία ἀπάτη ;

ΡΟΒ. Ναὶ, ἀπάτη, ψεῦδος, μάλιστα μέγα ψεῦδος καὶ δολοφονία ! . . Ἄχ ! ἄθλιε κακοῦργε, τώρα γνωρίζω τοὺς δολίους σου σκοπούς !

ΙΟΥΛ. Ὦ Θεέ ! εἶναι ἴσως ψεῦδος, ὅτι ὁ θεῖός μου . .

ΡΟΒ. Ἔ ὄχι, ὄχι, αὐτὸς ἀπεβίωσε καὶ δὲν δύνασαι νὰ τὸν ἐπανίδῃς πλέον· ἀλλ' εἶναι ὅμως ψεῦδος, μέγα ψεῦδος, ὅτι ὑπῆρξε πτωχός· σὲ ἀφῆκε πλουσίαν, καὶ κυρίαν 60 ἑκατομμυρίων σκούδων, ἤτοι κάτι τι ὀλιγώτερον . . ἄκουσε, ἄκουσε τί σοῦ γράφει συμβολαιογράφος τις ἐκ Κάδικος, (ἀναγινώσκει). «Κυρία »Ἰουλία Γεσμόνδη. — Μετὰ μεγίστης λύπης »ὀφείλω νὰ σᾶς κοινοποιήσω τὴν θλιβερὰν εἴ»δησιν τῆς αἰφνηδίου ἀπωλείας τοῦ ἀξιοτίμου »θείου σας καὶ ἀκριβεστάτου μοι φίλου, κ. Ἀν»τωνίου Γισμόνδη. Παρηγοροῦμαι ὅμως σφό»δρα, ἀναγγέλλων ὑμῖν, ὅτι οὗτος δι' αὐτο»γράφου διαθήκης ἀποκαθιστᾷ ὑμᾶς κληρονό»μον ἁπάσης τῆς περιουσίας του, ἀνερχομένης »εἰς ἑξήκοντα χιλιάδας σκοῦδα περίπου.» Ἑξήκοντα χιλιάδες ; . . Τὰς ἐξέλαβον δι' ἑξήκοντα ἑκατομμύρια !

ΙΟΥΛ. Πτωχὲ θεῖε !

ΡΟΒ. Πᾶν ἄλλο ἢ πτωχός ! Εἶχε ἑξήκοντα χιλιάδας σκοῦδα ! (ἀναγινώσκει) «Πέμπω «ἀντίγραφον ταύτης μου εἰς τὸν κ. Ῥοδόλφον »Τσίρην κηδεμόνα σας, ὅπως ἐκ συμφώνου ἐξου»σιοδοτήσητε δι' ἐπισήμου πληρεξουσίου πρό»σωπόν τι τῆς πλήρους ὑμῶν πίστεως, ὅπερ νὰ »δύναται, ἀναχωρῶν τὸ ταχύτερον δι' ἐνταῦθα, »νὰ τακτοποιήσῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὰ συμφέ»ροντά σας. Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως προ»θυμώτατος δοῦλός σας. Ἰγνάτιος Δὲ Κουεδὰκ »Ῥοζὲ Μπερνούνδα, συμβολαιογράφος κλπ. »κλπ. — Κάδιξ 8 κλπ.» — Ἄχ ! σύζυγέ μου, ὁποία εὐτυχία ! Ναὶ σύζυγέ μου, τοιαύτην δύναμαι τέλος νὰ σὲ ἀποκαλέσω ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου ! Ἑξήκοντα χιλιάδες σκοῦδα ! Εἶμαι ἔξω φρενῶν ἐκ τῆς χαρᾶς.

ΙΟΥΛ. Ἀλλὰ διατὶ ὁ κ. Ῥοδύλφος μοὶ ὑπέκρυψε τὴν ἀλήθειαν ; διατὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ πιστεύσω . . .

ΡΟΒ. Ἔ καλά ! δὲν ἐννοεῖς ; Διὰ νὰ δράξῃ τῆς ἐπωφελοῦς δι' αὐτὸν περιστάσεως, ἐσυλλογίσθη ὅτι σὺ φοβουμένη νὰ μείνῃς πτωχὴ ὀρφανὴ καὶ ἄνευ προστασίας, θὰ ἐδέχεσο τοὺς προσφερθέντας σοι δολίους ἔρωτάς του, καὶ διὰ τῆς ἀπάτης ταύτης θὰ ἠγόραζε μίαν ὡραίαν σύζυγον μὲ πλουσίαν προῖκα. Ἄχ ἄθλιε κακοῦργε ! Τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ἀπέτυχες ! Θὰ ἐξοδεύσω ἑκατὸν σκοῦδα διὰ νὰ τὸν δείρωσι. Ἀλλ' Ἰουλία μου, εὐθύμει, ἔλα . . συλλογίζου τοὺς ζωντανοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς ἀποθαμμένους !

ΙΟΥΛ. Ἄφες με, πάλλει ἡ καρδία μου.

ΡΟΒ. Αἱ ἑξήκοντα χιλιάδες σκοῦδα θὰ τὴν θεραπεύσωσι. Παρηγορήσου, συλλογίσου εἰς τὴν μέλλουσάν μας εὐτυχίαν, εἰς ἐκείνην τῶν τρυφερῶν μας τέκνων, ἅτινα ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀποκτήσωμεν.

ΙΟΥΛ. Τί τρελλός !

ΡΟΒ. Ἀλλὰ δὲν χρειάζεται νὰ χάνωμεν καιρὸν, πρέπει νὰ συλλογισθῶμεν διὰ τὴν ἀναχώρησίν μας. Ἑτοίμασε τὰ ροῦχά σου . . τὸ κατ' ἐμὲ, ἑτοιμάζομαι ἀμέσως. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὁμιλήσω μὲ τὸν κ. Ῥοδόλφον, πρώην προϊστάμενόν μας, καὶ ἂν θελήσῃ νὰ θυμώσῃ θὰ τὸν κάμω νὰ σταθῇ ὡς πρέπει· ἔχω τὸν νόμον ὑπὲρ ἐμοῦ, καὶ γελῶ μὲ τὸν θυμόν του. Ὑγίαινε, Ἰουλία, ἔσο εὔθυμος, σὲ παρακαλῶ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔρωτος ὅστις μᾶς συνδέει, σὲ τὸ διατάζω διὰ τῆς συζυγικῆς ἐξουσίας.

ΙΟΥΛ. Ἐπέστρεψε γρήγορα. Μὴ μὲ ἀφίνῃς μόνην τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν ἀναγκαιοῦμαι παρηγοριῶν.

ΡΟΒ. Μὴ φοβῆσαι. Ὑπάγω εἰς τὴν Ἀστυνομίαν διὰ τὸ διαβατήριον· νὰ εὕρω χρήματα διὰ τὸ ταξείδιον, καὶ ἔπειτα ἐπιστρέφω πλησίον